

SLOVENEČ

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejeman mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2) vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvzemši ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Nemški katoličani.

Beseda cesarja Viljema o katoliški veri je čudno osvetlila nemške razmere. On (cesar) da katoliško vero sovraži in da smatra za nalogo svojega življenja, kako bi jo zatrl. Seveda je nemški cesar ustaven vladar in s tem se nemški katoličani tolažijo, češ, kaj nam pa more, ko nas brani ustava. To je resnično, da jih ustava brani, a koliko potov in načinov je, da Viljem lahko uveljavi svoj močni sovražni vpliv, ne da bi mogla to ustava preprečiti! Nemčija ne pozna čistega parlamentarizma, kakor ga ima n. pr. Anglija, in še na Angleškem marsika dosežejo izvenparlamentarni vplivi. Sicer pa ni treba, da bi bili ti vplivi nasilni. Mnogo nevarnejše je za nemške katoličane, ako se Viljemu in z njim združenemu protestantizmu posreči, da z odličnimi službami in vplivnimi mesti, s častjo in naklonjenostjo, pridobi vodilne katoličane ter jih potegne v svoje kroge s frazami o potrebi same nacionalne in o pogubnosti vsake konfesionalne politike. Tako bi katoliška ideja v javnem življenju izgubila svojo moč, katoličani bi se začeli politično cepiti po raznih slojnih interesih, enotna organizacija katoliškega ljudstva bi začela razpadati in po naravnem refleksu bi se interkonfesionalizem javnega življenja začel pasti tudi v zasebnem življenju, a vpliv protestantizma bi se na vseh poljih sobodnejše uveljavljal. Pomniti moramo namreč, da moderni protestantizem ni nič pozitivnega, zato je vsak interkonfesionalizem, ki je za živo katoliško vero smrt, za protestantizem življenje.

Da taka bojazen ni umišljena, to nam odkrivajo nasprotniki sami. Še meseca februarja je prinesla dr. Fr. Naumannova revija »Die Hilfe« članek o konfesionalnem problemu na Nemškem, ki v njem kaže na to smer nemške nacionalne politike. Članek najprej riše nevarnost, da se bo katolicizem na Nemškem vedno bolj utrdil in razširil. En vzrok, pravi, je ta, da je rojstnost katoliškega ljudstva večja. Drugi vzrok je pa moč katolicizma samega. Katolicizem, pravi, je v sebi enoten in zato tako močan, v Nemčiji mu je pa dalo še večjo moč silno delo na vseh poljih, zlasti pa čudovito organizatorično delo. Politična organizacija je osredotočena v centru. Centrum je, naj se še tako tajni, ka-

toliška politična organizacija. Tudi vsi katoličani tega ne priznavajo, res je pa le. Če bo šlo tako naprej, pravi člankar dalje, bo s strašno doslednostjo prirodne zakona vodstvo nemškega ljudstva prešlo na katoliško plat. Kje je torej pomoč? Vedno nujnejše je, da katoliško ljudstvo politično osvobodimo in je pridobimo za skupno javno življenje »jenseits der Konfession« (to se pravi po domače: moč katoliškega ljudstva bomo ubili, če se nam posreči izločiti iz politike katoliškega ljudstva katoliško idejo in navesti njegovo politično organizacijo na akonfesionalno ali interkonfesionalno podlago). Nekateri priporočajo proti centru veliki »blok« vse leve. Tak »blok« je potreben, a rešil bi vprašanje le na zunaj. Da se vprašanje resnično reši, je treba, da liberalizem z vztrajnim in doslednim delom osvobodi katoliško ljudstvo konfesionalizma v politiki za »svobodno nacionalno politiko«.

Tako protestantovski nacionalist. Ali ni vse to prav v duhu Viljema? Zato je dobro opomnil »Slovenčev« monakovski dopisnik, da se morejo po tem cesarjevem pismu nemški katoličani zanašati le na svojo moč. A v čem je ta moč? Protestantovski člankar je nehote izpovedal: v katoliški ideji in katoliški organizaciji katoliškega nemškega ljudstva! Zato pa ni prav umevno, zakaj »Slovenčev« dopisnik po strani udarja po tistih nemških katoličanih, ki si žele, da bi bil centrum na straži in da bi že v programu preprečil tisti pogubni interkonfesionalizem, ki bi ga sovražniki katoliškega ljudstva le preradi zanesli v katoliške vrste. Če naj bi že koga dolžili, da razdira centrum, ne dolžimo n. pr. idealnega, v boju za katoliško ljudstvo osivelega Roerena, ki si želi odločni katoliški centrum, ampak bolj po pravici sedanjega duševnega voditelja centra Spahna (mlajšega), ki bi rad preustvaril centrum v interkonfesionalno nacionalno stranko, prav kakor si želi protestantovski liberalizem, v pogubo nemškimi katoličanom. Tudi berlinska struja ni zaslužila tistega prezira, ki ga ima zanjo monakovski dopisnik. Morda bo res s smrtjo kardinala Koppa razpadla. A to še ni noben dokaz, da bi bila ideja katoliške strokovne organizacije slaba. Žal, da v življenju ne zmagujejo vedno tiste ideje, ki so prave. Sicer je pa glede tega, kakor je po pravici povdaril sinočni »Slovenčev« uvodnik, za nas katoličane pravda itak končana. Želimo le v interesu dobre stvari, da bi se nemški katoličani res verno dr-

žali Pijevih navodil: če ni mogoče več preustvariti interkonfesionalne strokovne organizacije, naj bi bili vsaj vsi katoliški delavci tudi v katoliških delavskih društvih. Le tako bo mogla tudi ta mogočna organizacija res kaj storiti »za krščanske ideale« na strokovnem polju. Čemu bi se bali, ako smo vernoudani Cerkvi? Ali je mar božja previdnost zapustila svet? Ali pa morda cerkev nima pravice določevati takih stvari?

Lepo pravi Nostitz-Rieneck S. J. v zadnjem zvezku »Stimmen aus Maria-Laach«: »Kakšno stališče naj zavzame Cerkev nasproti menjajočim se kulturnim strujam, ali je umestna intranšigencija ali akomodacija ali plodno delo, o tem odločevati je tako gotovo rezervna pravica p a p e ž e v a, kakor gotovo je pravica brodarja, da določa ladji smer.« Če je torej Pij X. posegel v veliko kulturno vprašanje: ali katoliško ali interkonfesionalno?, je bila to njegova sveta pravica, a naša dolžnost je, da je njegov ukaz smer našemu delu!

Izseljevanje in naše agentovstvo.

(Nadaljevanje.)

V prejšnjih člankih smo pokazali, da je zahteva izseljeniških agentov po 20kronski ari, da preskrbe potniku prostor na ladji, nekaj nereelnega, ker ni noben potnik tretjega, oziroma četrtega razreda pri nobeni progji vselej popolnoma gotov, da pride na tisto ladjo, za katero je po agentovem prigovarjanju naposled plačal voznino. Da to reč še bolj pojasnimo, omenjamo, da imajo agentje izvečine od glavne agenture ali glavnega urada izgovorjeno neko gotovo število potnikov, ki morejo vsakokrat gotovo priti na gotovo ladjo. Vpoštevati pa se mora, da je takih izseljeniških agentov na stotine in da se na drugi strani izseljevanje nikdar in nikjer ne vrši tako pravilno in redovito, da bi agentje vedno dosegali določeno ali izgovorjeno število potnikov za gotovo ladjo. Le prepgosto, zlasti pa tiste mesece, ko se ljudje vsepovsod najraje izseljujejo, se prigodi, da pripeljejo nekateri agentje potnikov, kojih število je dokaj večje od izgovorjenega; in ker je število prostorov na vsaki ladji tudi v medkrovu omejeno, določeno, je naravno, da se ne morejo vsi tisti, ki so plačali za prostor na gotovi ladji, naposled s tisto ladjo odpeljati. In takih zaostalih potnikov je dostikrat na sto-

tine, ki morajo potem kakopak počakati — zelo dostikrat na lastne stroške! — na prihodno ladjo, ki je le prevečkrat manjše vrednosti nego plačana. To se prigaja v večji ali manjši meri pri vseh progah, v vseh odhodnih pristanih, v prav posebni meri pa pri francoski Compagnie Générale Transatlantique, koje agent v Ljubljani je Šmarda. Na tej progji se ponajvečkrat zgodi, da naši ljudje zaostanejo.

Poleg že navedenega je tukaj nadaljni vzrok temu ta, ker ima italijanska vlada (ki v resnici jako skrbi za svoje izseljence, tako kakor n. pr. avstrijska ne skrbi) posebno pogodbo z Compagnie Générale Transatlantique, po kateri je ta družba zavezana med vsemi, za gotovo ladjo došlimi, potniki vzprejeti pred vsem vse italijanske izseljence na krov. Iz tega vzroka jemljejo v Havru vedno, posebno pri glavnih ladjah, najprej Italijane na ladjo, in sicer vse, kolikor jih je, in šele potem pridejo na vrsto ostali, zlasti naši, in seve v tolikem številu, kolikor pač ostane še prostora praznega na ladji. Ker je, kot je znano, izseljevanje v »bedni« Italiji tudi veliko in se zelo mnogo Italijanov vozi čez Havre, je jasno, da za druge narodnosti čestokrat, posebno v laških sezijah, ne more ostati dosti prostora in tako jih zaostane na stotine, ki morajo počakati na drugo ladjo, ki je tukaj po navadi za veliko izpoznanje slabša.

Mnogo naših ljudi pa zaostane v Havru tudi vsled silnega nereda, ki vlada pri dostopu na ladjo, pri vkrcavanju. Reda ne vzdržuje nikdo in tako vse dere, se drenja in tare k ladjinemu mostiču, ker nikdo ne bi rad zaostal. V gneči se nevede in nehote ločijo prijatelji in znanci, ki so se tesno združili, da v tujini skupaj potujejo. Eden se pridrenja na ladjo, drugi zaostane daleč, in prepogostokrat se je našim rojakom v Havru že pripetilo, da so se prerili do mostiča, da so prišli že do srede mostiča, ko je zadonel od zgoraj klic: Vse zasedeno! in so reveži morali nazaj. Spričo takih razmer se ni kar nič čuditi, če je bil mogoč znani tragikomični slučaj z zamenjavo žene, o katerem so listi nedavno poročali.

Na ta način v Havru zaostali potniki morajo več dni čakati na drugo ladjo, ki je vedno slabša od prve, dostikrat tretje ali četrte (!) vrste, mesto brzoparnika, za katerega so plačali, počasna stara škatlja (à la Volturno!), ki rabi čez morje mesto 7—9 dni, kakor navdne poglavitne ladje te dru-

LISTEK.

Prosper Mérimée:

Mateo Falcone.
(Iz francoščine.)

Ako zapustimo Porto Vecchio in se obrnemo proti severovzhodu, proti sredini otoka Korzike, zapazimo, da se tla polagoma vzdigujejo in po triurni hoji dospemo na rob zelo obsežnega »maquisa«. Maquis je prebivališče korzijskih pastirjev, roparjev in vseh tistih, ki se niso podvrgli postavam. Maquis sestoji iz dreves in iz drugih rastlin in sploh iz drevju podobnega grmičevja, ki raste vse vprek tako, da si more narediti človek pot le s sekiro v roki.

Če kdo ubije kakega človeka, gre v maquis pri Porto Vecchii, kjer s puško in smodnikom živi popolnoma varno. Pastirji dajo mleka, sira in kostanja, in ni se mu treba bati niti sodnije, niti sorodnikov umorjenega, dokler ne gre v vas po strelivo.

Ko sem bival nekoč v Korziki, je imel Mateo Falcone svoj dom komaj pol milje od tega maquisa. Bil je za svojo domovino že precej bogat mož, ki je živel, ne da bi kaj delal, od dobička,

ki ga je imel pri reji živine, ki so jo vodili pastirji, kakor nomadi po bližnjih hribih in gorah. Ko sem ga videl dve leti po dogodku, ki ga hočem tukaj opisati, se mi je zdel kvečjemu petdeset let star. Predstavljamte si majhnega, toda mračnega moža, s sajasto črnimi lasmi, z debelima ustnicama, velikimi in živahnimi očmi in z nosom, zakriviljenim kakor orlov kljun. Njegova velika spretnost v streljanju je bila celo v njegovi domovini, kjer je mnogo dobrih strelcev, splošno znana. Znal pa je streljati kakor po dnevi tako tudi po noči. Vsakdo je vedel, da je na osemdeset korakov prestrelil mal papirnat zaslon, za katerim je bila našgana sveča, ki so jo prej ugasnili, nato je streljal.

Ni torej čudno, da si je Mateo pridobil velik ugled. Znal je biti dober prijatelj, vsakr tudi hud sovražnik. To so vedeli vsi in zato so zelo gledali, da ga ne bi razžalili.

Zena mu je porodila najprvo tri hčere, vsled česar je bil zelo jezen. Konečno mu je porodila sina, ki ga je imenoval Fortunato. On je bil upanje družine, pododovalec očetovega imena. Hčere so se medtem dobro omožile; njihov oče se je mogel v sili zanesti na pomoč svojih zetov.

Sim je bil star šele devet let, toda

kazal je veliko sposobnost biti očetov naslednik.

Nekega jesenskega dne je šel Mateo s svojo ženo nadzorovat pastirje, ki so pasli njegove črede. Sin ga je hotel spremljati, toda kraj, kamor je bil Mateo namenjen, je bil preveč oddaljen; poleg tega pa je moral tudi ostati kdo, da straži dom; oče ga torej ni vzel seboj, kar je pozneje lahko obžaloval.

Mali Fortunato se je vlegel v travo in opazoval gore. Veselil se je, kako bo v nedeljo v mestu, pri svojem stricu županu, jedel; ko ga prebudi iz njegovih misli strel. Vstal je in se obrnil tja, odkoder je prihajal šum. Strelji so se slišali vedno bližje; konečno se je prikazal mož, ki je hitel v Matijevo hišo; s težavo se je vlekel dalje podpirajoč se na svojo puško.

Ta mož je bil bandit, ki se je odpravil po noči po strelivo in je prišel med potjo v zasedo korzijskih vojakov. Po hudi obrambi se mu je posrečilo nekoliko ubežati in je kljub ranam, ki so mu jih zadali vojaki, prišel do hiše.

Približal se je Fortunatu in dejal: »Ti si sin Matea Falcone?«

»Da.«
 »Jaz sem Gianetto Sampiero. Vojaki me zasledujejo. Skrij me, nič več ne morem bežati.«

»Kaj bodo oče rekli, če te skrijem brez njihovega dovoljenja?«

»Rekli bodo, da si storil prav.«

»Kdove?«

»Skrij me hitro; prihajajo!«

»Čakaj, da pridejo oče.«

»Čakati! Čez pet minut bodo vojaki tukaj. Skrij me ali te pa ubijem!«

Fortunato mu je odgovoril z veliko mirnostjo:

»Nobenega strela nimaš več v puški, ne v torbici.«

»Imam pa svoje bodalo.«

»Ali pa moreš tudi tako hitro bežati, kakor jaz?«

Hitro je skočil tako daleč, da ga ne bi mogel prijeti.

»Ti nisi sin Matea Falcone! Ali hočeš, da me pred vašo hišo primejo?«

Otroka je to ganilo: »Kaj mi daš, če te skrijem?«

Bandit je posegel v žep in mu dal en zlat, ki ga je imel zato, da bi si kupil smodnika. Fortunato je zagrabil denar in dejal: »Ne boj se!«

Fortunato je takoj naredil veliko luknjo v kup poleg hiše stoječega sena. Gianetto je zlezal notri in Fortunato ga je pokril tako, da ne bi mogel nihče misliti, da je skrit notri kak človek. Nato je vzel mačko z mladiči in jo položil na ta način, da bi moral vsakdo misliti, da seno že dolgo ni bilo obrnjeno. Nato

žbe, celih 12 dni in še več. Naši ljudje vedo o letih razmerah in doživljajih v Havru povedati cele knjige bridkih izkušenj.

Iz vsega povedanega je pač dodobra očito, kako varajo naši agentje potnike, ko zahtevajo aro, češ da potem preskrbe potniku prostor — in še dober! — na ladji. No, pa navsezadnje dospo izselniki vendarle v New-York. A s tem varanja prav teh potnikov po agentih še ni konec. Ne vemo, če se v naslednjem razkrito godi povsod — soditi po tem, kako brezvestno agentje vsepovsod ravnaajo, pač ni mogoče pričakovati, da je kje kakšna izjema — vemo pa, da se godi pri agentih, ki pošiljajo potnike po francoski progji.

Znano je, da se za mešani vlak ne plača toliko kot za osebne, in za osebne ne toliko kot za brzovlak itd., in povsem na dlani je, da velja isto tudi za ladje. Za brze, nove in »dobre« se plača več kakor za počasne, stare in »slabe«.

V Seunigovem letaku, ki smo ga že omenili, sicer stoji: »Pri nas stane dober parnik prav toliko kakor slab.« Na tem pa je le toliko resnice, da se tarifni politiki hamburško ameriške proge včasih — povdarjamo včasih in le za nekaj malo časa — vidi primerno nastaviti za vse v New-York vozeče parnike enako ceno za 4. razred. Pa samo za ta razred, t. j. tisti, pred katerim Seunig svoje »boljše« potnike v istem letaku svari, za druge razrede pa ne. In ta enakost v ceni ni stalna, ni trajna, nego je vedno od danes do jutri in tekem leta se prav pogosto menjava. Če bi bil ta agent reelen, bi to naravnost povedal potnikom, ne pa zamolčeval.

Cene za ladje različne kakovosti so torej tudi za medkrovje navadno različne in razlika je dostikrat prav znatna, zlasti za žep naših potnikov. Če bi šlo vse pošteno, bi morali taki potniki, ki so brez lastne krivde in proti svoji volji zaostali in so primorani voziti se na ladjah, ki so mnogo slabše od onih, za katere so plačali voznino, dobiti to razliko v ceni povrnjeno. Družba sama posluje seve povsem reelno in vrne ponavadi razliko dotičnim agentom, ki so ji pripeljali dotične potnike. In agentje? No, oni si ta »ekstra« dobiček meničnič tebič med seboj razdele!

To so vsi tisti agentje, katerim pridejo potniki francoske družbe od Ljubljane do New-Yorka v roke. Znano je, da se ti potniki ustavljajo v Baselu v Švici, kjer jih — obveščen — polovi ali vzprejme, če se hoče, agent Frömel ozir. Zwilchenbart. (O Baselu itd. o priliki!) Ta dva agenta poročata zopet te potnike takoj v New-York, naše Sakserju, da jih še ta ožme, kolikor je mogoče.

Navedeni so torej agentje, ki pošiljajo drug drugemu potnike francoske družbe in mi zagotovo vemo, da si omenjeni nepošteni »ekstra« dobiček razdele Sakser in Frömel ozir. Zwilchenbart. Če je tudi Smarda pri tem udeležen, ne moremo povedati. Enako ne moremo povedati, ako se ta nepoštenost vrši tudi pri agentih drugih

prog; če pa vpoštevamo vse nereelne kupčijske načine, kolikor smo jih že dosedaj razkrili, je pač težko dvomiti, da bi bilo pri drugih progah v tem pogledu kaj boljše.

Tako skubijo agentje naše potnike, ki so ponavadi s težavo stlačili skupaj za pot potrebni denar in — pri nas še vedno nimamo izselniške postave, ki bi ščitila naše izselnike!

(Dalje.)

Štajerske novice.

ŠTAJERSKA DEŽELA OBSOJENA.

Celje.

Za časa slovenske obstrukcije v štajerskem deželnem zboru je deželni odbor črtal vse subvencije za ceste okrajnim zastopom in tudi druge subvencije; izrazil je tudi nejasne določbe subvencijskih predpisov pri malih melioracijah in večim posestnikom, ki so melioracije že izvršili, zagotovljeno subvencijo odvzel, češ, da niso položili rednih računov, ali da niso pravočasno projektov dovršili.

Tako postopanje nasprotuje subvencijskim predpisom, kakor je odločilo državno sodišče v svoji razsodbi od 1. aprila 1914, katero je izdalo na tožbo Oroslava Kušec, ekonomista v Rogoški Slatini radi plačila zaostale subvencije 1024 K. To subvencijo mu je deželni odbor odrekel, češ, da ni pravih računov predložil. Deželni odbor mu je priznal za delavce komaj po 1 K 20 vin do 2 K na dan, med tem, ko je Kušec v resnici izdal povprečno 2 do 3 K za vsacega.

Razprava o tej tožbi je bila že razpisana v dveh zasedanjih državnega sadišča, toda odložila se je obakrat, ker se je še vedno upalo, da bo deželni odbor priznal svoje krivično stališče in se zlepa poravnal. Ker ni bilo mogoče doseči poravnave, zato se je vršila razprava pri državnem sodišču na Dunaju, dne 30. marca 1914.

Tožnika je zastopal poslanec dr. Ivan Benkovič, ki je izigosal postopanje deželnega odbora kot krivično in nepostavno. Dne 1. aprila 1914 je nato državno sodišče razglasilo svojo razsodbo, glasom katere ima dežela Štajerska plačati Kušecu znesek 907 K 62 vin. s 5% zamudnimi obrestmi za 4 leta in stroške. Vsled tega bo tudi država morala izplačati zagotovljeno subvencijo v isti višini.

Razsodba je principiellne važnosti in pomenja gotovo hud moralničen udarec za deželni odbor štajerski. Po načelu, kateri je izražen v tej razsodbi, kakor tudi v nekaterih drugih razsodbah državnega sodišča, bi deželni odbor moral izplačati tudi okrajnim zastopom subvencijo za vzdrževanje cest za leta 1909, 1910. in 1911., ne da bi bilo potrebno, da deželni zbor dotični kredit dovolji posebej, ali pa v obliki proračuna; to stališče je slovenski klub že svoječasno zavzemal in ga je sedaj tudi državno sodišče sankcioniralo. — Deželni odbor je v zadnjem času spremenil besedilo subvencijskih predpisov tako, da more v gotovih slučajih subvencije odtegniti. Treba bo kontrolirati, ali novi predpisi ne nasprotujejo veljavnim naredbam in zakonom.

š Graški občinski svet za abstinenco gibanje. Graški občinski svet je v svoji zadnji seji dovolil graškim protivalkoholnim društvom 1500 K podpore, in sicer: Delavski abstinenci zvezi 400 kron, Katoliški križarski zvezi 350 K, Abstinenci društvu 250 K, ženski abstinenci zvezi 200 K, Akademikotehniškemu abstinenci društvu 100 kron, Guttemplarski zvezi 100 K in društvu »Baldur« 100 K. Avstr. »Wandervogel« in društvo nemške mladine dobita po 750 K.

š Nezvest pismonoša. Iz Maribora je izginil podeželni pismonoša 27letni Fr. Zorko. Dognalo se je, da ni izročil denarnega pisma z 800 K, naslovljenega na And. Petrač v Pobrežu pri Mariboru; na potrdilo je podpis ponarejen.

š Med spanjem zadušila otroka. Posestnica Marija Videnšek v Gaberku pri Šošanju je 27. marca zjutraj našla poleg sebe mrtvo svoje osemdnevno dete. Najbrže je dete, ki je vedno spalo pri njej v postelji, med spanjem nehote zadušila.

š Novice iz Ptuja in okolice. Smrt na kosu. Umrl je v Ptujju trgovec Otmar Leposcha v 27. letu starosti. — Umrl je orožniški nadporočnik v pok. Jožef Molnar. Bil je protestantske vere. — Dezertiral je od tukajšnjega pionirskega bataljona v Trbovlje pristojen pionir Ulagač. Kakor se čuje, je bil na italijanski meji aretovan in izročen vojaškemu sodišču. — Nemško delavsko društvo »Germania« nameravajo ustanoviti ptujski Nemci. Te dni imajo v »Nemškem domu« razgovor o ustanovitvi tega društva. Na ta razgovor pride poročat znani nemškotarski hujskač Flindeisen iz Celja. — Pri občinskih volitvah v občini Podlehnik pri Ptujju so zmagali štajercijanci. »Štajerc« je te zmage seveda silno vesel. — Nesreča pri igranju z orožjem. Te dni so se na Bregu pri Ptujju igrali s flobertovo pištolo neki vajenci iz Ptujja ter streljali golobe. Pred neko hišo so stali otroci uradnika Štebiha. Ko je eden zopet ustrelil, je naboj zadel 10letnega Štebihovega sina Matijo v desno oko. Ranjenega dečka so takoj odpeljali v bolnišnico v Gradec. Revez je postal slep na desnem očesu. — Smrt v železniškem vozu. Neka ga. Breznik iz Pobreža pri Mariboru je bila te dni na obisku pri svojih znanjih v Ptujju. Ko se je hotela z vlakom zopet odpeljati, jo je v vlaku zadel mrtvoud in je bila na mestu mrtva. Truplo so prepelejali v Maribor. — Nesreča pri vojanju. Te dni so pionirji snajžili koline. Pri tem delu je konj nekega pionirja sunil v trebuh in ga smrtnonevarno ranil. Ranjenca so spravili v vojaško bolnišnico. — Rimske izkopnine v okolici Ptujja. Kakor je »Slovenec« svojčas poročal, so v ptujski okolici izkopali lansko leto več rimskih izkopin. Med temi se nahaja tudi Mitrov tempelj z ohranjenimi kipi rimskega boga Nitra in drugih bogov. Čez ta tempelj misli ptujsko muzejsko društvo postaviti stavbo, katere stroški so proračunani na 20.000 K. — Žganje pitje je po Ptujju in ptujski okolici močno razširjeno. Skoro vedno se čujejo po žganjetočih in raznih drugih beznicah

beznicah pretepi in prepri. Zeleti bi bilo, da bi se ljudstvo začelo izobraževati in v nemati za boj proti temu največjemu škodljivcu človeštva. — Ptujski Nemci Medseboj. Po Ptujju se slišijo zadnji čarazne govornice, ki ptujskim nemškutarjem menda ne delajo veliko časti. Govori se namreč, da bo moral oditi iz svoje službe »Amtsvorstand« ptujskega magistrata zaradi nekega dogodka, ki se je nedavno zvršil v javni hiši v Ptujju. Stvar je bila sledeča: Nekega dne sta se »v rožcah« podala v dotično hišo »Amtsvorstand« in neki gimnazijski profesor. Tam je začel razsajati in razbijati, da so morali poslati po policijo. Res je prišel stražnik Zentrich, katerega pa je »Amtsvorstand« odsvolil z besdami: »Ich bin hier allein der Polizeicheff und werde schon Ruhe stiften. Ich brauche sie nicht!« Nato je stražnik odšel. — Nekaj večerov nato pa je šel po ulici iz kavarni proti domu tukajšnji trgovec z žganjem Hutter. Ta je po ulici nalašč malo prepeval. Takoj ga je omenjeni stražnik zabeležil in drugi dan je bil vsled tega obsojen od »Amtsvorstanda« na 20 kron globe zaradi motenja nočnega miru. Torej ta je bil, ker si je malo zapel po ulici, obsojen na 20 kron, »Amtsvorstand« pa je nekaznovan razbijal in kalil nočni mir v okolici omenjene hiše. Hutter je nato vložil tožbo in »Amtsvorstand« ter policaj Zentrich sta obsojena plačati sodniške stroške, ki so narasli vsled raznih rekuriranj in pritožb na par tisoč kron. Vsled tega dogodka bo moral »Amtsvorstand« iz službe, da ne bo Orniogovi kliki delal prevelike sramote. — Prešičja kuga je razširjena v večih občinah ptujskega okraja.

Občinska hiša v Cirknici.

Pretekli teden je nekdo v »Slov. Narodu« pisal, da namerava naša občina kupiti od »faliranega trgovca« takozvani »Tabor« za občinsko hišo. Priporočuje se v tem članku, da je občina ponudila 15.000 K za to hišo in da misli rešiti s tem starega in mladega Korčeta, Ronkota in Tavžlja izgub, ki so jih imeli pri tem »trgovcu«. Zadeva glede Korčetovih, Tavžlja in Ronkota pa je takale: ti so skoro docela pokriti iz poravnave; nimajo tedaj od tega »trgovca« ničesar terjati. Kar se pa tiče občine, ni ta doslej sploh nobene svote za »Tabor« obljubila. Zalostno je pa, da tako velika občina kot je cirkniška, nima nobenega prostora, da bi mogla spraviti kakega ubožca pod svojo streho. Navezana je na par privatnih hiš, kamor spravlja te uboge reveže. Kako se pa tem ljudem godi, o tem pa mislim, da ve vsak šolar. In kdo je temu vzrok? Prejšnji občinski liberalni odbor. Občina je imela dovolj pripravno hišo, kamor je spravljala reveže. Toda, kaj so naredili ti možje; prodali so jo za sramotno nizko ceno in vrgli reveže ven, da se morajo potikati v privatnih hišah, kjub temu, da občina velike svote za nje plačuje. Vzroki so pač drugi; da hoče »Narodov« dopisnik občinski odbor oplasiti, da bi ne kupil hiše »Tabra«. V liberalni posojilnici so takratni občinski možje napravili popolnoma po načrtu prostore za občinsko pisarno,

je pokrtil sledove krvi s prahom, nakar se je zopet vlegel v travo.

Kmalu nato je prišlo šest vojakov, na čelu jim adjutant, ki je bil v sorodstvu z Matejem. Tiodoro Gamba, tako se je pisal, je bil odločen mož, ki so se ga banditi zelo bali, ker jih je že mnogo izmed njih vjel in izročil oblastem.

»Pozdravljen, mali,« je dejal Fortunato. »Glej, glej, kako si zrastel! Ali nisi videl mimo iti nekega moža?«

»O, nisem še tako velik, kakor vi,« je odgovoril Fortunato.

»Boš že še. Sedaj mi pa povej, ali si videl mimo kakega človeka?«

»Če sem videl kakega človeka pravite?«

»Da, moža s črno kapo in sivo suktnjo.«

»Moža s črno kapo in sivo suktnjo?«

»Odgovori hitro in ne ponavljaj mojih vprašanj!«

»Danes zjutraj je jezdil mimo gospod župnik na svojem konju Pieru. Vprašal me je, kako gre kaj očetu, jaz sem — — —«

»Odgovori tisto, kar te vprašam in povej, kje je Gianetto, kajti njega iščemo. Vem, da je moral iti tod mimo?«

»Kdo ve?«

»Kdo ve? Jaz vem, da si ga ti videl!«

»Kaj vi vidite mimojdoče, če spite?«

»Ti nisi spal; strelji so te zbudili.«

»Vi torej mislite, stric, da naredijo vaše puške tak ropot? Od mojega očeta naredijo mnogo večjega.«

»Vrag te naj vzame, nepridiprav! Jaz sem gotov, da si ga ti videl. Mogoče si ga celo skril? Naprej, vojaki, stopite v hišo in pogledajte, ali ni notri kak človek. Tukaj se tudi končuje sled od krvi.«

»Kaj bodo pa oče rekli,« je vprašal Fortunato. »Kaj bodo rekli, če zvedo, da so udrli v njegovi odsotnosti v hišo?«

»Nepridiprav!« je zakričal Gamba in ga je prijel za uho. »Ali ne veš, kaj sem jaz? Morda boš govoril, če jih dobiš petindvajset?«

Toda Fortunato je trdovratno molčal.

Ali ne veš, da te dam lahko peljati v ječo? Tam boš na slami spal, z verigami na nogah in rokah in nazadnje prideš še celo na guilotino, ako mi ne poveš, kje tiči Gianetto Sanpiero?«

Fortunato se je pri teh otroških grožnjah začel smejati. »Moj oče je Mateo Falcone,« je dejal.

»Vodja,« je rekel tiho eden izmed vojakov, »ne ukvarjajmo se s tem otrokom.«

Gamba je bil v resnici v zadregi. Govoril je z vojaki, ki so med tem preiskali že vso hišo, kar ni dalo veliko opravka, ker poslopje Korza sestoji le iz enega samega četverkotnega prostora. Tudi oprava je kaj enolična, razen mize, klopi in nekaj postelj ne vidiš nič drugega. Medtem pa se je Fortunato igral z mačko in je bil zelo vesel, ker so bili vojaki in njegov stric v toliki zadregi.

Eden izmed vojakov je stopil k kupu sena in je zabodel, kakor slučajno, svoj bajonet v kup. Nič se ni ganilo in tudi obraz Fortunata ni izdal niti najmanjše izpremembe.

Vojaki so se zelo nestrpnost obnašali in že so se neprestano ozirali po ravnini, kakor bi se hoteli vrniti tja, od koder so prišli, ko je adjutant, ki je vedel, da z grožnjami ne bo pridobil dečka zase, poskusil z darovi in obljubami.

»Mali stričnik, ti si zelo prebrisan dečko. Iz tebe bo že še kaj. In če se ne bi Mateo jezil, bi te vzel takoj seboj.« Ker mu ni deček nič odgovoril, je nadaljeval: »Toda glej, če boš priden, boš nekaj dobil.«

»In jaz, stric, ti povem, če se boš še kaj časa obotavljal, bo prišel Gianetto v maquis. Potem bo treba še večjega junaka, kakor si ti, da ga vjame.«

Gamba pa je potegnil uro iz žepa, ki je bila vredna več kakor deset zlatov; ko je videl, kako so zažarele oči dečka, je dejal: »Ti bi gotovo rad videl, da bi ti visela ura okoli vratu, in ponosno bi hodil po ulicah Porto Vecchia. Drugi bi te vpraševali: Koliko je ura? in ti bi potegnil uro iz žepa in bi odgovoril: Glejte na mojo uro!«

»Kadar bom velik, jo bom dobil od mojega strica v mestu.«

»Da, ampak sin tvojega strica jo že ima — ni tako lepa, kakor ta, ampak ima jo . . . in vendar je dosti mlajši od tebe . . .«

»No, ali hočeš uro?«

stanovanja za tajnika, slugo itd. Ti prostori so sedaj prazni in liberalci čakajo, da bodo zopet enkrat dobili občino v roke. Potem bodo v posojilnične prostore prenesli občinsko pisarno itd. To so tiste težave radi nakupa občinske hiše! Toda to se ne sme zgoditi! Gospode pa, ki imate občinsko upravo v rokah, samo prevdarite, če se bo hiša, ki jo po zadržanju »Naroda« kupujete, rentirala. Če se bo, jo kar kupite in ne poslušajte nobenega! Hiša je na najlepšem prostoru v Cirknici, pripravna kot nalašč za občino; le škoda bi bilo, da bi prešla v druge roke. Ne bodite taki kot so bili prejšnji možje! Saj je ta hiša bila že občinska, toda pustili so jo menda zastonj, da je prešla v privatno last. Naši pradedje so jo s trudem in znojem zidali. Kar so pa zagrešili liberalni odborniki, popravite vi!

NOV POŽAR NA BALKANU.

Grki napadli in zažgali Korico.

Novi vladar Arnavtov ima že vstajo, ko še niti mesec dni ne vlada. Vre na jugu. Grki, ki stanujejo v takozvani južni Albaniji, pač ne morejo trpeti, da bi jim gospodarili Arnavti. Vzbruhnila je grška vstaja proti Arnavtom, ki zmaguje, ker novi albanski vladar princ Wied nima vojakov, da bi jih poslal proti grškim vstaškim svetim bataljonom razven nekaj orožnikov. V bojih s svetimi bataljoni je bil ranjen nizozemski major Simbleen. »Albanska korespondenca« sama pripoznava, da grški sveti bataljoni že dva tedna operirajo in da so pomnoženi z rednimi grškimi vojniki. Po uvodnih bojih so zdaj pričeli sveti bataljoni prodirati na črti od Argyrokastra do Korice proti postojankam albanskih orožnikov. Boji so se bili minuli četrtek pri Premetiju in pri Ljaskoviku. Ko so svete bataljone ojačili regularni grški vojniki, so porazili albanske prostovoljce in prodrli v okolico Korice. Velika grška četa je Korico (ki je mimogrede povedano čisto grško mesto) obkolila in mesto napadla. **Korica gorl.** Grki so tudi zavzeli Premeti. Epirska začasna vlada novači mlade ljudi za svete bataljone. V Santi Quaranta jih urijo v orožju grški častniki. Grki so zažgali grad albanskega justičnega ministra Mufid beja v Libtovi. Pri Ljaskoviku je 500 Arnavtov napadlo 100 mož močan oddelek svetih bataljonov, ki se je umaknil, a ko je dobil ojačenja, so bili Arnavti prisiljeni, da so se umaknili.

Agro-Mercurjeve manipulacije pred sodiščem.

(Izpred deželnega sodišča.)

Pri razpravi včeraj popoldne je govoril prvi zastopnik zasebne udeleženske Zveze slovenskih zadrug,

dr. Ivan Tavčar:

Zveza slov. zadrug ima danes tirjati od Agro-Merkurja znesek 569.170 K 85 vin., ki ga je plačala v gotovem denarju. Cela pasiva v likvidnem znesku znašajo 748.000 K. Naravno je, da je

zveza v nekem silobranu, da mora napeti vse sile, ako hoče dobiti nazaj omenjeni znesek 569.170 K 85 vin. Dotakniti se moram tudi krivde posameznikov. Po obstoječih zakonih so pri zadržanih odgovorni vsi oni funkcijonarji, ki imajo skrbeti za zadrugo. Od odgovornosti jih izključuje samo taka nesreča, ki je nihče ni sam povzročil. Hočem se dotakniti momentov, ki govore za krivdo vseh dan. obtožencev, v prvi vrsti prvega obtoženca Lenarčiča. Največja krivda obtožencev je, da zastopstvo Agro-Merkurja ozir. Zveze slov. zadrug ni imelo v svojem poslovanju občutek, da ne dela s svojim denarjem, ampak s tujim. Ta moment naglašam v prvi vrsti, zlasti proti Lenarčiču, ki ni bil več mlad človek, ki je vendar o trgovini imel dosti pojma. Tragika se je začela v tistem trenutku, ko se je osnoval Agro-Merkur in ko je načelnik Zveze slov. zadrug nakazal kredit načelniku Agro-Merkurja. Nikdar bi ne smel biti načelnik Zveze slov. zadrug identičen z načelnikom Agro-Merkurja. V tem tiči velika krivda bivšega načelnika Zveze slov. zadrug. Da konkurz ni nastal brez vzroka, izhaja tudi iz tega, da so imeli vodstvo v rokah ljudje, ki o trgovini niso imeli pojma. Za nesposobnost teh ljudi pa je odgovoren tisti, ki se je spustil v taka podjetja, da je izvabil iz ljudi denar. Zadeva obtožence tudi krivda zaradi slabe izbire pomočništva. V tem oziru so imeli popolnoma nesrečno roko. Nastavili so ljudi, o katerih je moral vsakdo vedeti vnaprej, da jih bodo opeharili. Bila je nekaka kratkovidnost, slepota, posebno pri Lenarčiču, da so vsprejeli v službo take pomočnike. Najbolj obtežljivo pa je tisto neprestano preziranje zakonskih določb glede združništva. Sej načelnštva ni bilo nikoli. Da se po predpisih ni ravnalo, je največja krivda bivšega načelnika A. M. in Zveze slov. zadrug.

V prvi vrsti je odgovoren načelnik, ki ni nikdar sklicaval sej ter pustil, da so se zvezi, kakor zaklani kuri ruvala peresa. Krivda je tudi v veliki brezbriznosti, ki jo je kazal načelnik Zveze Agro-Merkurja. Znano je, da je Agro-Merkur začel celo svoje poslovanje s 1500K. Izgovor, »jaz nisem o vsem ničesar vedel,« ni nič vreden. Kdor pristopi kake zadrugi kot predsednik, mora nositi tudi posledice, ki mu jih zakon nalaga. — Po obstoječih predpisih je zavezan vsak, ki je faliten, da napove konkurz. Junuarja meseca se je že vedelo pri Agro-Merkurju, kakor tudi v zvezi, da je v Trstu zavoženo. Januarja so morali biti v zavesti, da so pasivni in da se izguba pri moki in koruzi ne da več popraviti. Bili so falitni in tudi v svesti si tega. Vzlic temu pa se je rabiha nasproti Z. s. z. zvižaja, kakršna je bila tajna knjiga, ki ni nikakor majhna zadeva. Ako bi se 1. februarja napovedala likvidacija, bi zveza ne izdala znesek 346.046 K, ki je bil zabilježen v tajni seji. Značilno vprašanje je, ali je Lenarčič vedel za neumesten način pridobivanja kredita. Stiska je bila velika, zato so morali vodilni možje napenjati vse sile za nadaljno omo-

gočenje poslovanja. Ako pa se Lenarčič v tej stiski ni brigal, je pa absolutno zanemaril svojo dolžnost. In ravno od februarja do maja, ko se je ta nereelna akcija vršila, načelnik zveze, ki je imela 5 milijonov tujega denarja zadržanega, ni sklical nobenih sej. Ko sem prišel jaz v zvezo, je bilo zame kardinalno vprašanje, ali pride tudi zveza v konkurz. 4 milijone je bilo vlog, 1 milijon pa je bil najet pri bankah, ki so zelo pritiskale. Vsak čas je bilo treba plačati kako menico, včasih tudi po 20 na dan. Bili smo v grozni stiski in absolutno je bilo izključeno, da bi zveza mogla čakati na svojih 600.000 K. Ako bi se dobila ona garancijska izjava, bi bil položaj seveda drugačen. Garancijska izjava je bila tudi podpisana in Lenarčič je bil pooblaščen, da jo izroči zvezi. Od tega trenutka ni bila več njegova in je bila njegova dolžnost, da jo izroči na pristojno mesto. Lenarčič pa tega ni storil in danes samo pravi, da ne ve, kam je ta izjava prešla. Načelnik Lenarčič je tudi zaradi tega odgovoren zvezi za ogromno škodo, ki je nastala. Položaj je sedaj tak, da bo primanjkovalo 300.000 do 400.000 K. Končno stavi predlog, da imajo obtoženci, v kolikor bodo obsojeni, Zvezi slov. zadrug takoj in solidarno poplačati 336.046 K. Za slučaj, da bi se ta predlog odklonil, je stavil dr. Tavčar več dodatnih predlogov.

Zastopnik konkurznega sklada

dr. Josip Savojc,

povdarja, da je krivda obtožencev po državnem pravdniku in dr. Tavčarju dovolj dokazana. Napram državnemu pravdniku pa trdi, da je krivda Lenarčiča in Bayerja ravnotako velika kot ostalih obtožencev. Veliko važnosti je polagati na to, kdo je uničil asanacijsko listino. — Nato je stavil konkurzni upravitelj zahteve ostalih upnikov.

Zagovornik

dr. Mandič,

je govoril nad dve uri.

Dr. Žerjav, ki je žrtvoval vse za Agro-Merkurja in uničil svoje sedanje in bodoče premoženje, je postal koncentracijska točka vseh zabavljanj kot najmlajši in najboljši, medtem ko so se voditelji umaknili. Nikjer ni rečeno, da je najbolj kriv oni, ki je največ delal in se trudil. Ne smemo pozabiti, da je idejo za preosnovo zvezinega blagovnega oddelka v Agro-Merkurja dal Lenarčič, ki je bil pravi duševni oče vsega, medtem ko je bil dr. Žerjav njegova desna roka. Eeden je delal iniciativno, drugi pa manualno in duševno delo. Dr. Žerjav je odgovoren, a v nič manjši meri je odgovoren tudi Lenarčič. Razlika je le ta, da je dr. Žerjav kot mož vse priznal, medtem ko se Lenarčič skriva za dr. Žerjavom in smatra za potrebno, da igra vlogo nevedneža. — Govornik nato opisuje, da dr. Žerjav do 5. avgusta ni mogel vedeti o pasivnosti zadruga.

Do 5. avgusta 1910 dr. Žerjav ni mogel misliti, da je Agro-Merkur pasiven, torej ni bil dolžan napovedati konkurza, potem ga pa ni bilo več v Ljubljani. Dr. Žerjav ni prišel po **svoji kriv-**

di v položaj, da ne more izplačati svojih upnikov. Zakrivil je to Lenarčič, ki ni hotel izročiti one že podpisane garancijske izjave, s pomočjo katere bi se lahko izvršila mirna likvidacija. Dr. Žerjav, ki je bil jetičen, na smrt bolan, je odhajal ves vesel iz Ljubljane v zavesti, da je zadeva urejena z ono izjavo. Petnajst dni za tem, mu je pa javljala Lenarčič, da misli napovedati konkurz. Takrat je dr. Žerjav protestiral proti temu. V onem trenutku, ko je dr. Žerjav stavil svoj podpis na garancijsko izjavo, je poravnal svoje upnike. Ako ta lista ni prišla na pravo mesto, ni krivda dr. Žerjava, ki si ni mogel misliti, da tako ugleden človek kot je Lenarčič, ne bi listine izročil Zvezi.

Dr. Tavčar je rekel že prvi dan razprave, da bi ne bilo konkurza, ako bi zveza dobila jamstveno izjavo. Dr. Žerjav je to izjavo podpisal, kakor tudi Bayer in Lenarčič. Izjava pa je izginita. Lenarčič, ki se dobro spominja, kdaj je bil v Trstu, ne ve, kam je prešla izjava. Prišlo je do konkurza, a ne po krivdi dr. Žerjava. Zalost in sramota je, da se je radi 30.000 K, kakor je povedal včeraj priča dr. Vodusek, napovedal konkurz in žrtvovalo dr. Žerjava in pol milijona denarja.

Končno brani zagovornik Gabr. Cohena, ki je postopal vseskozi korektno.

Cohen je kriv krivde, ampak tako ne kot to trdi državni pravdnik. Kar se tiče koruze, je nasedel Cohen della Vedovi. Zato priporoča Cohena milosti sodnikov ter izrazi prepričanje, da bo obsojen samo na majhno zaporno kazen, v katero naj se všteje 7tedenski preiskovalni zapor. Poneverjenja Cohen ni zakrivil, ker sicer ne bi bil naročil Zupančiču, naj potrdi prejem zneska 500 K od Conciglie. Podobno je z drugimi 900 K.

Glede zločina nezvestobe se mu ni moglo dokazati. Ako si je tudi prilastil kak denar, si ga pa gotovo ni vedoma. Saj je znano, kakšna zmešnjava je bila v Trstu. Prič, ki so proti njemu izpovedale, ni bilo k razpravi. Znano pa je, da so take priče, ki nočejo priti k razpravi, vedno sumljive.

Tudi ni zakrivil Cohen preprečenja izvršbe, ker takrat, ko je odprodal trgovino, še ni bil stavljen noben predlog za izvršbo. Tudi izkupljeni denar je porabil za to, da je poplačal nekatere upnike. Razun tega je Cohen še nemomadježevan.

Končno pravi zagovornik, da dr. Žerjav ni delal za sebe, temveč samo za svoj narod. Sedaj misli otvoriti odvetniško pisarno in bo delal vse svoje življenje zato, da izplača svoje upnike — revež bo vse življenje, kot se je izrazil dr. Tavčar. Zato ga ni mogoče obsoditi.

Nato se je razprava prekinila.

× × ×

Pri današnji dopold. razpravi je prvi govoril zagovornik **dr. Tavčar**, ki je poudarjal težko stališče Lenarčiča, na katerega so vsi navalili z napadi brez dejanske podlage. Kar je Lenarčič povedal, je gola resnica. Ni res, da se skriva za dr. Žerjavom, temveč je res

je postal gospodar ure. Skočil je kakor jelen in se je oddaljil deset korakov od kupa, ki so ga začeli vojaki takoj odmetavati.

Ni trajalo dolgo in nekaj se je začelo premikati; krvav mož z nožem v rokah se je prikazal; da bi pa obstal na nogah, tega vsled rane ni mogel storiti. Padel je na tla. Gamba se je vrgel nanj in mu vzel bodalo. Takoj nato so ga trdno povezali vkljub njegovemu zoperstavljanju.

Gianetto, ki je ležal kakor snop na tleh, se je obrnil proti Fortunatu, ki se je že zopet približal. »Sin * * *« je dejal, ne da bi izgovoril stavka do konca, bolj z zaničevanjem, kakor z jezo. Otrok mu je vrgel denar, ki ga je prejel od njega, ker je čutil, da ne zasluži več tega daru; ta pa se ni brigal več zanj, ampak se je obrnil k adjutantju in mu hladnokrvno dejal: »Moj ljubi Gamba, jaz ne morem več hoditi; kakor vidite, me bode te morali nositi.«

»Vem, da letiš še sedaj bolje kot srna,« je dejal kruti vodja, »ampak le pomiri se: jaz sem tako zadovoljen, da te imam, da bi te nosil več ur na hrbtu, ne da bi se utrudil. Sicer pa, dragi prijatelj, bomo naredili iz vej in iz tvoje plašča nosilnico, na kateri boš moral ležati do posestva Crepsoli, kjer dobimo konje na razpolago.«

»Dobro,« je odgovoril vjetnik. »Upam pa, da bode te dali tudi nekoliko slame nanjo, da bom udobneje ležal.«

Mem tem, ko so imeli eni vojaki s tem opravka, da so delali iz kostanjevih vej nosilnico, drugi zopet, da so zavezovali ranjencu rane, sta se naenkrat

prikazala Mateo Falconi in njegova žena. Žena je s težavo stopala naprej; obložena z vrečo kostanja, medtem ko je njen mož ponosno hodil poleg in nosil le eno puško v roki, drugo pa je imel obešeno na rami; kajti po ondotnih navadah je sramotno za moža, da bi nosil kaj drugega kakor orožje.

Ko je zagledal vojake, je bila njegova prva misel, da so prišli zato, da ga vzemo seboj. Ampak zakaj ta misel? Ali je imel Mateo količkaj opraviti s sodnijo? Ne, on je bil na zelo dobrem glasu. Ampak on je Korz, ki najde, če se natančno izpraša, mnogo kazni vrednih malenkosti. Mateo pa je imel bolj ko vsak drug čisto vest, kajti že več kakor deset let ni streljal na nobenega človeka. Kljub temu je bil previden in se je postavil v tako pozicijo, da bi se v slučaju napada lažje branil.

»Postavi vrečo tja in bodi pripravljen!« je zaukazal svoji ženi. Ona ga je takoj ubogala. On pa ji je dal puško, ki jo je imel obešeno na rami in ki bi ga sedaj lahko ovirala. Nato se je s svojo ženo polagoma bližal hiši, skrivajoč se za drevesa, ki so rastle ob poti in tvorila takorekoč nekaj drevored, pripravljen skočiti pri vsaki sovražnosti za drevo, od koder bi lahko nemoteno streljal. Žena je storila isto in pri tem je nosila njegovo puško in torbico.

Gamba pa se je nahajal v veliki zadregi, ker je videl Mateja na ta način prihajati, z umerjenimi koraki in pripravljen ustreliti vsak čas. Ako je moral Gianetto slučajno njegov sorodnik, ne bodo njegovi strelji zgrešili cilja, in če bi kljub sorodstvu streljal nanj . . . ! Adjutant je stopil proti Matiji in

mu podal roko: »Pozdravljen, dolgo je že, odkar se nisva videla!«

»Pozdravljen, brat!« mu je odgovoril Mateo.

»Prišel sem, da bi ti mimogrede voščil dober dan. Danes smo naredili veliko pot; toda nimamo se nič pritoževati, kajti dober lov smo imeli: Ravnokar smo vjeli Gianetta Sanpiera.«

»Čast bodi Bogu!« je dejala Giuseppa. »Pretekli teden nam je vzel eno molzno kozo.«

Te besede so razveselile Gamba.

»Ubogi, bil je gotovo lačen,« pravi Mateo.

»Branil se je kakor lev,« je nadaljeval Gamba nekoliko užaljen; »ustrelil je enega izmed vojakov in ne da bi bil s tem zadovoljen je zdrobil korporalu Chardonu ramo; pa to ne škoduje mnogo, on je vendar Francoz . . . Potem se je pa še tako dobro skrtil, da bi ga sam vrag ne bil našel. Brez mojega malega stričnika bi ga ne mogel najti.«

»Fortunato!« je vzkliknil Mateo.

»Fortunato!« je ponovila Giuseppa.

»Da! Gianetto se je skril tam v kupu sena; ampak tvoj mali Fortunato mi je pokazal njegovo skrivališče. To bom jaz povedal njegovemu stricu v mestu, da mu pošlje kako darilo.«

»Prokleti!« je siknil Mateo tiho.

Prišli so do male čete. Gianetto je že ležal na nosilnici, pripravljen za na pot. Ko je zagledal Mateja v družbi z Gamba, se je na poseben način zasmel; potem se je obrnil proti hišnim vratom, pljunil na njihov prag in zaničljivo rekel: »Hiša izdajstva!«

Le človek, ki so mu trenutki življenja šteti, je mogel rabiti te besede

napram Matiji. Le en sunek z bodalom bi bil sicer plačilo za žalitev. Mateo pa se je sedaj prijel za glavo, kakor človek, ki ga more skrbiti.

Ko je videl Fortunato, da je prišel njegov oče, je stopil v hišo in kmalu nato je prišel s škodelico mleka in jo podal Gianettu. »Proč od mene!« je zakričal isti z groznim glasom. Nato se je obrnil na enega izmed vojakov in mu rekel: »Tovariš, daj mi piti!« Vojak je takoj nastavil svojo čutaro Gianettu na usta, in bandit je pil vodo, ki mu jo je dal vojak, s katerim je nekoliko prej še izmenjeval strele. Nato je prosil, naj mu zveže roke namesto križema na hrbtu, križema na prsih. »Jaz ležim rad udobno!« je dejal. Potrudili so se, da so mu ugodili; nato je dal Gamba znamenje za odhod, pozdravil še enkrat Mateja je odhitel urnih korakov po ravnini.

Najmanj deset minut je preteklo, preden je Mateo izpregovoril. Deček pa je nemirno ogledoval zdaj mater, zdaj očeta, ki ga je, oprt na puško, z izrazom rastoče jeze ogledoval.

»Dobro si začel!« je dejal konečno Mateo z mirnim, toda za tistega, ki je poznal moža, groznim glasom.

»Oče!« je zaklical otrok medtem, ko se je solznih oči bližal očetu, da bi se vrgel predenj na kolena. »Proč!« je zakričal Mateo. In otrok je ostal nepremično nekaj korakov od očeta in je tiho jokal.

Giuseppa je stopila bližje. Zapazila je verižico, katere konec je gledal iz dečkove roke.

»Kdo ti je dal verižico?« je vprašala v strogem tonu.

nasprotno. Dušne muke, ki so jih morali prestati obtoženci, so hujše kot vsakršna kazen. Upa, da sodni dvor ne bo upošteval konfuznih pravil Agro-Merkurja, temveč samo načela pravičnosti. Lenarčič ni nikdar rekel v preskavi, da se je smatral le za častnega predsednika. Pri Agro - Merkurju ni iskal časti, temveč je prišel k tej zadruzi le vsled veselja do dela. Malo moč je na Kranskem, ki bi s takim navdušenjem delali na gospodarskem polju kot je on. Dr. Tavčar je izpovedal, da mu je Lenarčič govoril o dveh zavodih, ki financirata A.-M., in sicer meseca februarja. Toda če je tudi takrat govoril Lenarčič od dveh zavodih, nikakor še ni mogel misliti na Moravče in Kočevje. Kajti za Moravče se je otvoril konto šele meseca julija, za Kočevje pa februarja. Zato je gotovo, da Lenarčič ni mogel vedeti o indirektnem financiranju. Dolži se ga, da je zanemarjal svoje dolžnosti kot načelnik. Toda nihče ni mogel od njega zahtevati, da bi bil od jutra do večera v pisarni A.-M. ter bil vedno za petami uradnikom. Zanašal se je pač na poštenost drugih ljudi. Ako so se kljub njegovim prepovedim vršile kupčije, tega ni on kriv. Res pa je, da je Lenarčič o pravem času napovedal konkurz in da ni v tem oziru ničesar zanemarl. Edina tragična krivda Lenarčiča je morebiti ta, da je premalo gledal na to, ali se je zabilježilo v zapisnikih, kar je ukazal. Če bi se to zgodilo, bi ne sedel na zatožni klopi. V vseh aktih se pa ni našel niti en sam spis, na katerem bi bil podpisani Lenarčič in ki bi bil količkaj nevaren za Agro-Merkurja. Največja tragična krivda ni v tem, kakor je rekel dr. Tavčar, da je bil Lenarčič predsednik zadruge, ampak največja krivda konkurza je neiskrenost dr. Žerjave napram predsedniku, ki ni rekel, ko je bil A.-M. v stiski: Voda nam teče v grlo, gospod, pomagaj! Dokazano je, da je bil Lenarčič vedno proti prepričanostim in da jih je tudi prepovedal. Nekeč je tudi ukazal dr. Žerjavu neke sklepe spremeniti v agenturne pogodbe, kar pa se ni zgodilo, kljub temu, da mu je Rožman to potrdil. Rožman in dr. Žerjav sta tudi pri naročilu 150 vagonov žlindre delala za hrbtno Lenarčiča, ki o njej tudi ni vedel ničesar in tozadevne pogodbe tudi podpisal ni. Lenarčič je bil vedno proti špekulacijam, zato so mu jih pa tudi prikrivali. Končno prosi sodni dvor, naj se oprosti Lenarčiča vsake krivde in kazni.

Zagovornik dr. Pirc pravi, da bi se morali svoječasno vsi merodajni faktorji zavzeti za to, da bi ne prišel Agro-Merkur v konkurz, kar pa se je zgodilo ravno v nasprotnem smislu. Njegovega klijenta Bayerja, o katerem državni pravdnik sam trdi, da je najmanj kriv, so volili v načelstvo A.-M., da sam ni vedel zakaj. On se tudi ni mogel mnogo brigati za posle A.-M., ki jih je tudi odložil, ko je obolel. V tistem momentu, ko je obolel, je bil gotovo v prepričanju, da je prost vsake odgovornosti. Potrdile so priče, da se poslovanja A.-M. ni udeleževal, vsled česar ne more biti odgovoren za stvari, ki so se godile v njegovi odsotnosti. Sicer pa pri Agro - Merkurju ni imel nobene inici-

ativne, niti odločilne besede. Upa, da bo sodni dvor oprostil Bayerja.

Obtoženec Rožman se je zagovarjal sam ter poudarjal, da je tekom razprave prišel do prepričanja, da bi A.-M. pod takim načelstvom kot ga je imel, nikakor ne mogel obstati. Načelstvo kake zadruge mora biti tako, da je eden za vse in vsi za enega. Med razpravo se je pa videlo, da nobeden ne nositi odgovornosti, da drug na drugega zavrača krivdo. Rožman pravi: Jaz pa sem bil član načelstva in prevzemam odgovornost za to, kar sem delal. Nadalje pravi, da je bil faktično vedno le uslužbenec zveze in samo formalno član načelstva, ki pa ni imel veliko besede. Pravi, da je bil v najkritičnejšem času po 15 do 20 dni na mesec na službenih potovanjih, vsled česar se ni mogel toliko posvečati poslovanju Agro-Merkurja, akoravno je delal v uradu čez uradne ure. Moji soobtoženci so dobro situirani ljudje, jaz pa sem izgubil zaradi Agro-Merkurja službo. Povsod sem iskal druge, a povsod so me odslavliali zaradi Agro - Merkurja. Tri leta sem stradal jaz in moja družina. Ali veste, kaj se pravi to, ako stradajo otročki? Prišlo je tako daleč, da sem se moral ločiti, kar vam lahko potrdi dr. Tekavčič, ki je stric moje žene. To je vse od Agro-Merkurja. Menim, da je dovolj. Jaz ne morem več dalje. (Rožman se razburjen vsede.)

Državni pravdnik dr. Neuberger konstatira, da ni samo Cohen delal prope sklepe, tem več da so jih delali tudi v Ljubljani, kjer sta jih podpisala dr. Žerjav in Rožman. Ko je bil Agro-Merkur pasiven, je vendar delal naprej kupčije.

Dr. Mandič pravi, da je dr. Žerjav taka individualiteta, da bi brez vzroka ne napadal Lenarčiča, kar je očital dr. Tekavčič. Ako se je po treh letih, v katerih se je proti njemu spletkarilo, končno dr. Žerjav uprl proti nadaljnjemu zvrščevanju krivde na njegovo osebo. Čaka sodbe mož, ki se mu gre za eksistenco. Odvetniška zbornica v Gorici ga je namreč suspendirala, kakor hitro je izvedela o razpisu razprave. Ako bo obsojen, tudi svojih upnikov ne bo mogel zadovoljiti, zato prosi tudi v imenu upnikov, naj se ga oprostijo.

Dr. Tekavčič zavrača dr. Mandiča, češ da nikakor ni lepo, ako zvršča dr. Žerjav krivdo na Lenarčiča, ki ima tudi pravico, braniti se.

Dr. Sajovic konstatira, da je on zastopnik upnikov, v katerih interesu je, da je dr. Žerjav obsojen. Zato zvršča tozadevni predlog dr. Mandiča. Ne dvomi sicer, da bi dr. Žerjav v slučaju oprostivne ne skušal poplačati upnikov, toda zaradi enostavnosti je za upnike boljše, ako je obsojen.

Dr. Neuberger prosi senat, naj se ne ozira na osebo, ali je kdo odvetnik ali ne, ker je to nedopustno po zakonu, pred katerim so vsi enaki.

Dr. Pirc še enkrat priporoča, naj se Bayerja oprosti.

Nato se razprava, ki je trajala cel teden, od ponedeljka dalje, zaključila. — Sodba se proglašila danes popoldne ob 5. uri.

PROSTOLONASLEDNIK FRANC FERDINAND OBISKAL BOJIŠČA V ZGORANJI ITALIJI.

Iz Verone se poroča, da je došel prestolonaslednik Franc Ferdinand 2. t. m. v Verono, kjer se je kot grof Arstatten v najstrožjem inkognitu nastanil v hotelu »Londro«. Spremljevali so ga trije gospodje. Popoldne je obiskal zgodovinska bojišča. Predvsem je obiskal pokopališče v Santi Luciji, kjer je zgodovinski spomenik na bitko leta 1848. Od tu se je z avtomobilom odpeljal v Villo franco, kjer se je mudil dve uri v hiši, kjer so shranjene kosti v bitki pri Kustoci padlih junakov. Nadvojvoda je sprejel kaplan, ki ga ni poznal. Obiskal je tudi obelisk Olios pri Sv. Luciji pri Kustoci, kjer se pregleda lahko celo bojišče. Odpeljal se je nato h Gardskemu jezeru, od tu pa skozi Peschiero nazaj v Verono. Dne 3. aprila si je nadvojvoda prestolonaslednik ogledal bojišče pri Solferinu. Prestolonaslednik se je iz Verone odpeljal v Padovo.

AVSTRIJA IN VPRAŠANJE PRISTANIŠČA V SOLUNU.

»Birževija Vjedomosti« izjavljajo: Avstro-Ogrska bo najbrže od Grške zahtevala v Solunu tiste ugodnosti, ki jo dobe Srbi, in bo Grke izkušala v to priložnost s sovražno politiko v Albaniji. — »Rječ« poroča, da bi velesile vsem trgovsko-političnim ugodnostim Avstro-Ogrske ugovarjale, da bi tudi Grška Avstriji ugodila.

RUSKE PRIPRAVE.

Nujne ruske vojne predloge, vlozene od vojnega ministrstva, je ruska duma dne 3. t. m. v tajni seji neizpremenjene sprejela.

ZAPRTE TOVARNE V RUSIJI.

Peterburg. Putilove tovarne in nekaj drugih sličnih tovarnen so svoje prostore radi stavke 6000 delavcev zaprle.

RUMUNSKI POSLANIK GROF CZERNIN Odstopi?

Iz Bukarešta se poroča, da name-rava odstopiti avstro-ogrski poslanik grof Czernin. To poročilo je zelo verjetno. Czernin je avstrijski domoljub, ki je večkrat grajal madjarska nasilstva proti nemadjarskim narodom in osobito proti Rumunom ter opozarjal, da moramo tako svojo rumunsko prijateljico izgubiti. Položaj je pa zdaj v Rumuniji tak, da vse Madjare in nas Avstrije ž njimi vred sovražijo. Politično ozračje je napeto. Govorice o Czerninovem odstopu in dejstvo, da naš peterburški poslanik mesto v Peterburgu rajši tiči trajno na Dunaju, to bolj dokazuje, kakor vsa poročila o polzkusnih mobilizacijah v Rusiji in neprestano zapiranje vohunov v Avstriji, Nemčiji in v Rusiji. Rumunski prestolonaslednik in prestolonaslednica ostaneta s princem Karolom na carjevo željo en teden dlje v Peterburgu, kakor so to prvotno nameravali in se vrnejo v Bukarešto šele 9. t. m. Takrat pa pride v Bukarešt v posete grški prestolonaslednik, ki bo oficijelno sprejet in se bo zaročil s princeso Elizabeto.

OROŽNIŠKI IZSELJENIŠKI ŠKANDAL V GALICIJI.

Glede na orožniški izseljeniški škandal v Galiciji izjavlja korespondenčni urad: Lani oktobra in novembra so uvedli proti več orožnikom sodnijsko preiskavo, ker so bili osumljeni, da so po svojem pasivnem in laksnem postopanju izseljevanje pospeševali. Dva sta svojo popolno nedolžnost izpričala, šest jih je moralo iti v preiskovalni zapor, eden med njimi se je ustrelil. Orožniški poročnik Lotzy se je pa že leta 1911. iz zasebnih razlogov ustrelil in ni bil ta samoumor v nobeni zvezi z izseljeniškimi škandalom.

ČRNGOREC USTRELIL DVA LAHA.

Iz Bara se poroča, da je neki Črno-gorec v prepiru z vojaško puško ustrelil dva mornarja na parniku »Prucača«. En

ASQUITH V VOLILNEM BOJU.

Premier Asquith je 3. t. m. odpotoval v Eastefe, da poseže osebno v volilni boj. Bil je zelo navdušeno sprejet.

KJE JE ROOSEVELT?

Iz New Yorka se poroča, da še zdaj ni znano, kaj da je z Rooseveltom in z njegovim sinom.

DIKTATURA NA KITAJSKEM.

Iz Pekina se poroča: Konvent za izpremembo ustave je soglasno sprejel Juanšikajev predlog, ki podeljuje predsedniku kitajske republike oblast diktatorja.

VILLA ZAVZEL TORREON.

General Carrana poroča, da je general Villa 1. t. m. ob 10. uri 20 minut zvečer Torreon popolnoma osvojil. — O »generalu« Villi objavlja »Berliner Tageblatt« članek, ki izvaja, da je Villa navaden ropar, ki mu ne gre za dru-

gega, kakor za plen in za denar. Villa je nasilnež, ki onečašča žene, ropa, mori in vjetnike navadno usmrti. Kadar se mu slabo godi, pobegne v Ameriko.

Dnevne novice.

+ **Pet novih podružnic »Slovenske Straže«** se ustanovi na Štajerskem, in sicer v Ptujju, v Rečici ob Savinji, v Ormožu in na Teharjih pri Celju (moška in ženska). Slovenci, sledite temu lepemu zgledu in ustanovite takoj podružnice po vseh župnijah, kjer jih še ni. Pišite po pojasnila na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.

+ **Železniški minister — časten občan mesta Črnomlja.** V četrtek je izročila na Dunaju deputacija črnomljskega občinskega zastopa, obstoječa iz župana Doljarja in odbornikov Šetine in Puhka, pod vodstvom deželnega glavarja dr. Šusteršiča in državnega poslanca Jarca železniškemu ministru baronu Forsterju diplomo kot častnemu občanu črnomljske občine. Minister je sprejel deputacijo jako prijazno in ji zagotovil svojo naklonjenost. Omenil je, da ga imenovanje tembolj veseli, ker se je že kot mlad ministrski koncipist bavil z belokranjsko progno, ki bo otvorjena sedaj, ko je minister. Diploma je krasno delo umetnika — Belokranjca Kambiča, ki študira v Pragi.

+ **Priljubljeni odbor za otvoritev belokranjske železnice** se je osnoval pretekli teden v Metliki in Črnomlju. Na povabilo državnega poslanca Jarca so se zbrali zastopniki županstva, župnih uradov in učiteljstva in izvolili pripravljalni odbor, kateremu pripadajo poleg obeh deželnih poslancev Mihelčiča in Dermastia zastopniki občin, duhovščine, nemškega viteškega reda in učiteljstva. Častni predsedniki odboru so: prošt Dovgan, okraj. glavar Domicelj in drž. poslanec Jarc. Osnoval se je tudi poseben odsek, ki mu načeluje adlešiški župnik Šašel in ki mu bo namen, da pokaže Belakrajina ob otvoritvi železnice slikovitost svojih narodnih noš.

+ **Hrvatska pod madjarskim jarmom.** Dočim Rumuni nočejo z Madjari skleniti po ceni sprave in rajši prenašajo še delj njihovo nasilnost, kakor da bi se odkupili z nevarnimi koncesijami, je Hrvatska pod koalicijo Madjarom izročila svojo jadransko obal. Tozadevni zakon se je v magnatski zbornici neizpremenjeno sprejel, ne da bi koalicija kaj proti temu imela. Ekspropriacijske zakone predlagati je stvar trgovinskega ministra, sklepa o njih državni zbor v Budimpešti, izvedba pa se vrši v sporazumu z banom, oziroma avtonomno hrvatsko oblastjo. Ker je ban madjarski eksponent, vemo, kaj se to pravi. Vrhtega poroča »Obzore«, da se otvori na Hrvatskem nonovo 30 madjarskih šol in morebiti celo dve gimnaziji, v Zagrebu in Osijeku. Vlada koalicije bo torej Hrvatsko, ki je koalicijo in madjarone izvolila kot svojo večino, zelo drago stala.

+ **Lep občinski odbor.** Zakaj je deželni odbor sklenil predlagati vladi razpust občinskega odbora v Slavini? Občinski red jasno določa v § 25., da imajo občinski odborniki opravljati svoje službe brezplačno, povrniti se jim sme le gotove izdatke, ki jim jih povzroči njih služba. Kako so pa delali liberalni odborniki na Slavini? Ob nedeljah popoldne so pri občinskem tajniku in odborniku Kanalcu imeli svoje seje. Prišlo je po navadi okoli 25 mož. Sedeli so v gostilni in razmišljali ter sklepali o sreči ali nesreči občine Slavine. Po seji si je dal pa vsak izplačati po 3 K, da je mogel plačati ceho tajniku in odborniku ter gostilničarju Kanalcu. Tako so seje povprečno stale okoli 70—75 K! Ti vzorni svetovalci so bili doma po večini iz najbližje okolice. Nobenemu ni bilo treba se pripeljati z vozom, seje so si pa kljub temu dali plačevati. Plačal si je vdeležbo pri seji tudi gostilničar Kanalec sam, češ, saj sem tudi jaz občinski odbornik. To je zlasti značilno za liberalnega občinskega tajnika, ki si da izplačati kot tajnik 60—80 K na mesec, ima vsak mesec sejo v svoji gostilni, kjer mu liberalni odborniki pustijo svoje protipostavne dijete, in si da še sam na neupravičen način izplačati dijete! — Tako so delali v Slavini. In kaj je napravil deželni odbor? Da ne bi liberalna gospoda v Slavini bila preobčutljiva, je izdal splošno okrožnico na vsa županstva s poukom, v zmislu § 25. obč. reda. Zahteval je dalje deželni odbor, naj se ta okrožnica, ki prepoveduje plačevanje diet za udeležbo pri seji, prebere v prvi prihodnji občinski seji. To je veljalo za vse občine. Po vseh občinah se je tudi prebralo, le par liberalnih se je upiralo. Ko je deželni od-

»Moj stric, gospod adjutant.«
Mateo je zagrabil uro in jo vrgel z jezo na kamen, da se je razletela na tisoč koscev.
»Žena.« je vprašal, »ali je ta otrok moj?«
Rujava lica žene so postala rdeča ko kri.
»Kaj praviš Mateo, ali tudi več, proti komu govoriš?«
»Vem. Torej je ta otrok tukaj prvi iz rodu, ki je izvršil izdajstvo.«
Zdihovanje in jokanje Fortunatovo se je povečalo, in Mateo je bil vedno proti njemu obrnjen. Konečno je obesil puško na ramo in je šel proti maquisu, medtem ko je Fortunatu zakričal, naj mu sledi. Otrok je takoj ubogal.
Giuseppa je šla k Matiji in ga je prijala za rame. »On je tvoj sin.« je dejala s tresočim glasom in ga pogledala s svojimi črnimi očmi v njegove oči, kakor bi mu hotela brati iz dna srca, kaj hoče storiti.
»Pusti me.« je dejal Mateo, »on je moj sin in jaz sem njegov oče.«
Giuseppa je objela sina in jokajoč je stopila v hišo. Vrgla se je pred podobo Brezmadežne na tla in je goreče molila. Medtem pa je Mateo korakal kakih dvesto korakov po poti in se je ustavil šele pred neko udrtno, v katero je stopil in jo je poskusil s kopitom svoje puške, ali je zemlja trda ali ne. Kraj se mu je zdel pripraven za njegov namen.
»Fortunato, stopi poleg tistega velikega kanna!«
Otrok je storil, kar se mu je zapovedalo, nakar je stopil en korak bližje in pokleknil.

»Zmoli molitve, ki jih znaš.«
»Oče, oče, ne usmrti me!«
»Zmoli molitve!« je ponovil Mateo s pretresujočim glasom.
Otrok je stokajoč in jokajoč zmoli očenaš in vero. Oče je na koncu vsake molitve zaklical: Amen!
»So to vse molitve, ki jih znaš?«
»Oče, jaz znam še Angelovo češčenje in litanije, ki me jih je naučila teta.«
»Precej dolgo, toda stori, kakor hočeš.«
Otrok je končal molitev z glasom umirajočega.
»Si li končal?«
»O! Oče, usmiljenje! Odpustite mi! Nikoli več ne bom kaj takega storil! Prosil bom strica, župana, tako dolgo, da bo oproščen Gianetto!«
Govoril bi še dalje; Mateo pa je pripravil puško, nameril in rekel: »Bog sam naj ti odpusti!« Otrok je hotel vstati, da bi se oprjel očetovih kolen; toda ni imel časa. Mateo je ustrelil; in Fortunato je padel mrtev na tla.
Ne da bi pogledal kaj na truplo, je odrinil Mateo proti domu, da bi prinesel lopato, da bi skopal grob svojemu sinu. Naredil je komaj par korakov, ko je srečal Giuseppa, ki je, vzbujena po strelu, prihitala sem.
»Kaj si naredil?« je zakričala.
»Pravico izvršil.«
»Kje je?«
»V udrtni. Tam ga bom pokopal. Povej mojemu stričniku Tirdoru Bianchi, naj pride k nama.«

bor uradno izvedel, da županstvo ni dalo okrožnice v seji prebrati, je to od župana zahteval ter obenem zapretel z globo, če se to ne izvrši. Nato se je okrožnica res prebrala. Liberalni občinski očetje slavinski so pa rekli, da ne kaže biti zastoj občinski oče in sklenili proti ukazu deželnega odbora, da si dajo dijete vseeno izplačati. Prišla je druga opozoritev deželnega odbora, tudi ta ni pomagala. Deželnemu odboru se je naznanilo, da se še vedno izplačujejo dijete. Pride občinski proračun. Za dijete občinskih odbornikov vstavijo zdaj nalašč 600 K. To je bilo naravnost v zasmeh deželnemu odboru. V očigled toliki upornosti deželnemu odboru kot oblasti ni preostalo drugega kot razgnati take ljudske prijatelje. Vsak pravično misleč človek bo dejal, da je kranjski deželni odbor tako neizrečno predrznost še preveč potrpeč. Tudi ko bi bil tako družbo takoj razgnal, bi moral vsak to le odobravati.

+ Ljubljanski Jeremija. Dr. Triller posnema preroka Jeremijo. Zadnje nedeljo je govoril pred ljubljanskimi svojimi nevernimi verniki o najnovejšem »Bauernschrecku«. Ta je deželni odbornik dr. Pegan, ki si upa od liberalnih županov in občinskih odborov zahtevati red in disciplino, kakor jo zahteva od vseh. Rekel je, »da dr. Pegan sicer ne kolje in ne grize telet in volov, marveč da hoče poklati vse napredne župane in občinske odbornike. Kar počne dr. Pegan z našimi naprednimi župani in občinskimi odborniki v deželi, presega že vse meje«. To je dr. Triller lahko govoril pred ljubljanskimi volilci, ker je vedel, da mu nihče ne bo odgovarjal in ljudem pojasnjeval. Zakaj dr. Triller takih stvari ne spravlja v deželni zbor? Tam bi zvedel, da je deželni odbor v tem oziru še prepustljiv. Renitentnost liberalnih županov in odbornikov presega namreč vse dopustne meje. Ker je že dr. Triller na to struno zabrenkal, ne bo ostalo drugega, kot javnosti pokazati, kako samolastni so liberalni občinski funkcionarji ravno zaradi hujskanja liberalnih politikov in njihovega časopisja. Čisto gotovo pa je, da deželni odbor ne bo mirno prenašal upornosti podrejenih funkcionarjev, pa naj dr. Triller toži po svojih shodih kolikor hoče.

+ Dr. Mandić in Srbi. Da je zmerna srbska stranka dr. Dimovića z imenovanjem dr. Mandića za namestnika bosanskega deželnega šefa zadovoljna, smo že omenili. Toda tudi radikalni Srbi nimajo ničesar proti njemu. »Srpska Rieč« pravi, da jo veseli, da je prišel na najvišje civilno mesto v deželi Hrvat, ko že niso marali Srba. Dr. Mandić da ni nasprotnik Srbov, ampak celo navdušen pristaša narodnega edinstva. On je človek širokega pogleda, spreten in izkušen. Predvsem pa se je nadejati, da bo ljubil ljudstvo, ker razumeva njegove potrebe in težave. Vsi so torej zadovoljni, le — »Slovenski Narod« ne.

+ Kako »Narod« polemizira. V članku o pravoslavju smo čisto objektivno razložili vlogo pravoslavja v jugoslovanskem gibanju in povdarjali njegovo opasnost v marsikaterem pogledu. »Slovenski Narod«, namesto da bi povedal protirazloge, ne ve drugega, kakor da nam po svoji navadi podtika, česar nismo trdili. Pravi namreč, da smo se izrekli zoper slovansko bogoslužje. V resnici pa smo izvajali, da je k mnogim momentom, vslek katerih bi pravoslavje ob okrepitvi srbstva utegnilo zadobiti večji vpliv med Jugoslavnimi, prišteti tudi njegovo slovansko liturgijo. Le kak »Narod«, ki nima v nobeni diskusiji ničesar drugega pred očmi, kakor kako bi nasprotnika z lažjo osumničil, more iz tega izviti, da je »Slovenec« nasprotnik staroslovanskega bogoslužja sploh.

+ Kočevskim »Nachrichten« — kratek odgovor. »Gottscheer Nachrichten« vedo poročati, da bom imel jaz v Dolgivi pri Kočevju slovenske pridige. Že to, da se o tem predmetu piše, kaže precej jasno, da bi bile slovenske pridige res potrebne in s tem priznavajo Kočevarji sami, da je ondi veliko Slovencev. Zalibog, da za enkrat še ni res, da bi jaz nameraval imeti v Dolgivi slovenske pridige, akoravno bi Slovincem v Kočevju iz srca privoščil, da slišijo v svojem jeziku božjo besedo. Saj vendar tudi urednik »Gottscheer Nachrichten« ne more utajiti, da je v celi mestni župniji Kočevje več kakor 1000 (reci tisoč) Slovencev. Sledi pa iz tega: Ako Slovincem ni, zakaj se bojite? Ako pa Slovinci v Kočevju so, zakaj jih tajite? Odgovora na te dve vprašanji čaka **Ivan Šesek**, mestni kaplan v Kočevju.

+ Ameriški Nemci za Súdmarko. »Deutsche Wacht« poroča, da pride junija letos na Koroško in Stajersko nemški profesor dr. Tombo s Kolumbija univerze v New-Yorku. Profesor

je pisal »Súdmarki«, da hoče sam proučiti vse razmere na koroško-stajerski meji in iz vseh moči delovati za Súdmarkine cilje. Pripravljen je povsodi, kjer bi želeli, imeti javna predavanja; govoril bo o »vplivu nemške kulture v Ameriki.« »D. W.« poziva že sedaj kranjske skupine Súdmarke, da vse store za lep sprejem ameriškega gosta, kajti gre za uveljavitev novih, dragocenih in trajnih zvez z nemško Ameriko, ki gotovo ne bodo brez koristi. K nemški marki se bo torej pridružil še ameriški dolar — Dobernig, pogum! — Slovinci, vzdržite se tudi vi in delajte za »Slovensko Stražo«!

+ Jugoslovanska Strokovna Zveza. Veliki ponedeljek govori na ustanovnem shodu skupine J. S. Z. v Prevalju na Koroškem poslanec Gostinčar dopoldne, popoldne pa istotam na shodu podružnice »Slov. Straže«. V Možici na Koroškem se je ustanovila plačilnica J. S. Z. Nadalje se je v nedeljo na shodu J. S. Z. v Kropi (poročal ured. Kerhne) ustanovila skupina J. S. Z. S. Z. S. Z. na Savi (poročal načelnik J. S. Z. dež. odb. dr. Zajec) je krasno uspel. V Sv. Jakobu ob Savi se je na shodu (poročal profesor Sušnik) ustanovila plačilnica J. S. Z. Ker šteje J. S. Z. zdaj na Koroškem tri organizacije, se v najkrajšem času ustanovi koroško okrožje J. S. Z. V Gradcu je minulo nedeljo govoril delavski tajnik Zajec. Poleg že vrlo delujoče skupine v Gradcu se ustanovi še skupina slovenskih služkinj v Gradcu. Železničarski odsek J. S. Z. izda poseben agitacijski letak. Želi se, da se ta letak razširi med železničarje. Kdor hoče krščansko slovensko železničarsko organizacijo, piši načelstvu Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani, ki mu bo letake doposlalo. Socialno političnemu odseku je načelstvo J. S. Z. odposlalo peticijo, da naj se razprava o socialnem zavarovanju tako pospeši, da bo vsaj končana, predno se skliče državni zbor.

+ Kako na Koroškem deželni denar zapravljajo. V letu 1913. je premestil deželni šolski svet službenim potom: 29 učiteljev, 17 učiteljic, 21 podučiteljev, 4 podučiteljice, 8 nadučiteljev, torej skupno 79 oseb. Če računamo, da znašajo za vsako osebo selitveni stroški 200 kron, je moral deželni odbor plačati samo v ta namen 15.800 kron. »Mir« pravi, da je bilo najmanj polovico teh prestav nepotrebnih. Korošci bodo morali vzeti enkrat zares metlo in roko in napraviti red v deželni upravi, drugače bo prišlo vse ljudstvo na kant.

+ »Laibach« (Hrvatsko), Redaction du »Slovenec«. Pod tem naslovom dobivamo s Cetinja nek časopis. Da nas štejejo k Hrvatski, nas prav nič ne boli... pač pa mora vsaj med Jugoslavnimi veljati samo pravo ime slovenske prestoinice, t. j. **Ljubljana**. Kar se tiče slovenskih krajevnih imen, tudi bratje Hrvatje mnogo greše, ker zlasti stajerska in koroška mesta nazivljejo z nemškimi imeni. Poboljšajmo se!

+ Dunajsko vseučilišče se vmešava v češko-nemški spor. Akademski senat dunajskega vseučilišča se je glede na jezikovno vprašanje pri državnih in avtonomnih oblasteh na Češkem pridružil tozadevni vlogi praškega nemškega vseučilišča in je vložil na naučno ministrstvo spomenico, da naj se vlada pri uradovanju državnih in avtonomnih oblasti v Pragi ozira na življenjske potrebe praškega nemškega vseučilišča in tehnike. Dunajska univerza se torej zavzema za koristi nemštva, v kar ni upravičena. Nemci sicer smatrajo dunajsko univerzo za svoje posestno stanje, a to nikdar bila ni kljub nemškemu predavanjem. Dunajska univerza je posestno stanje vseh avstrijskih narodov, zato pa tudi profesorji nimajo kot taki pravice posegati v politično - narodne spore, marveč njih dolžnost je, da ostanje nasproti vsem narodom enaki. Obračajo se s svojo spomenico sicer proti Čehom, a zadete so z njo vse nemške narodnosti v Avstriji, ki prav store, če nastopijo proti politikujočim profesorjem dunajske univerze.

+ O umrlem motniškem župniku g. J. Plahutniku nam piše njegov prijatelj: Umril je na tiho nedeljo kakor je bil znak njegovega življenja skrito delovanje in tihota. Ni se silil v ospredje in ni obešal vsega na veliki zvon; a bil je delaven kakor mravlja. Bil je poln humorja, s katerim je znal zabavati svoje tovariše. Bil je najmlajši izmed 21 tovarišev in vendar je smrt segla najprej po njem. R. I. P. — Pogreba č. g. Iv. Plahutnika v Motniku se je udeležilo nad 20 duhovnikov in mnogo vernega ljudstva. Še celo iz Celja je prihitelo nekaj org. učencev pod nadzorstvom g. K. Bervarja (tukajšnjega rojaka), ki so peli od njega zloženi »Mrтваški zvon« in znani »Blagor mu«. Pogrč je vodil č. g. kanonik Lavrenčič iz Kamnika.

— Iz Kranjske Gore. Pri nas imamo zdravnika dr. Tičarja, ki je zelo mogočen gospod. Osvetliti hočemo njegovo delovanje kot občinski odbornik v Kranjski Gori in to zaradi tega, ker je le njegovi oblastnosti pripisati, da se ne upajo odborniki potrditi sedanjemu županu Petermanu popolnoma pravilni račun. Račun je gotovo pravilen, ker ga je odobrili in v najlepšem redu našel sam deželni revizor. Gospod doktor! Vi govorite o nepravilnosti računa! Kakšni so bili pa Vaši računi? Imamo v rokah pismo tukajšnjega c. kr. notarijata, ki se glasi takole: »Spoštovani gospod Alojzij Peterman, župan v Kranjski Gori! Uljudno Vam sporočam, da je gospod dr. J. Tičar, zdravnik v Kranjski Gori, v moji pisarni založil znesek po 300 K v svrhu pokritja primanjkljaja v premoženju občine Kranjske Gore, ki je nastal baje vsled računskih pogreškov za časa županovanja g. dr. Tičarja. To vsoto Vam bodem jutri, to je v soboto (dne 7. marca 1914) izročil. Spoštovanjem Karol Klander.« — Vprašamo Vas, gospod doktor, ali ste ta denar povrnili prostovoljno nazaj, ali Vas je k temu prisilila deželna revizija? In kako je to, da se šele po treh letih spomnite na celih 300 kron? Kakšen gospodar pa ste? Če so bili računi napačni, saj blagajna bi morala biti pravilna in Vam pokazati, da so računi napačni. Kje ste pa hranili denar? Naj bo tako ali drugače, zadeva kaže, da ste slab gospodar. Zato je od Vas vsaj nekoliko neprevidno, če očitata sedanjemu županu nerednost samo zaradi tega, ker je ta poslednji plačal in vpisal neko malenkost par tednov po novem letu, mesto koncem starega leta. Li ne veste, da se računi zaključujejo z 31. decembrom? Vam, gospod doktor odrekamo vsako pravico govoriti o kakšnem dobrem gospodarstvu tudi že zaradi Vaše tožbe z Lahinjo v Srednjem Vrhu. Kako lepo se bere, da je občina plačala temu doktorju 670 K, drugemu 500 K prične 168-60 K! Gospod doktor! Če je bila stvar od početka izgubljena, zakaj ste pravdo pričeli? Če je bila pa stvar pravična, kako pa, da celo trije doktorji pravde niste dčbili proti neuki kmetici Neži Lavtivar? Po tem pa o slabem gospodarstvu v občini lepo tiho molčite! Če nimate še dosti dokazov, jih prihodnjič priobčimo še več.

— Iz Št. Jerneja. Iz vposlanih izrezkov smo zvedeli, da znani novomeški jurist v »Dnevu« mota dolgo štrono o našem »Lurdu«. Štrona je pa preperela in nit se mu vedno tuga. Iz vsega dopisa je razvidno, da bi rad proslavil svojo juridično učenost. Taki odloki so nakopičeni v vsaki boljši zbirki cerkvenopolitičnih postav. Tako najdeš v Dannerbauerju pod besedo »kapela«, »poljska kapela« vso tisto šaro, katera dopisniku tako imponira. Saj je tudi župnik našel dvorni dekret, katerega prvotno niti znani jurist niti okrajno glavarstvo nista mogla najti in je šele deželna vlada morala priti na pomoč. Ali je potem župnik tako odlični jurist? Pojdite se solit s tako učenostjo! Svet, na katerem se nahaja provizorična kapela, ni last Ane Piletič — kakor trdi v zmoti jurist — marveč Jožefe Zagorc iz Št. Jerneja. C. kr. okrajno glavarstvo je bilo takorekoč prisiljeno dovoliti nabiralnik iz sanitarnopolicijskih razlogov in je povsem postavno postopalo. Kar se pa našega župnika tiče, vam pa ključemo: proč roko! Ko je prišel on pred desetimi leti v farno, je bila farna cerkev umazana, gospodarska poslopja razdrapanja, vrta zanemarjeni. Glejte sedaj uzorno gospodarstvo! Niti vinarja nismo imeli naklade pri vseh teh mnogih popravilih, pač pa je on iz svojega lastnega zazidal pet tisoč kron, z drugo besedo: daroval jih je faranom. Koraki, ki jih je storil glede Lurda, so vsi premljani. Napravil je ondi red. Sedaj pa naj še pove denaroljubni jurist, koliko je že njemu donesl »Novi Lurd«, sicer bomo povedali mi.

— Vožnji red dolenjske železnice. Kakor smo že poročali, se otvori železniški promet na podaljšani dolenjski progji v prvi polovici prihodnjega meseca. Za enkrat bodo vozili vlaki po naslednjem vožnjem redu: Odhod iz Ljubljane ob 8. uri 5 minut zjutraj, prihod v Karlovec ob 2. uri 50 minut popoldne; odhod iz Ljubljane ob 12. uri 50 popoldne, prihod v Karlovec ob 6. uri 45 min. zvečer; odhod iz Ljubljane ob 6. uri 45 minut zvečer, prihod v Karlovec ob 1. uri 10 minut ponoči; odhod iz Ljubljane ob 9. uri zvečer, prihod v Karlovec ob 7. uri 30 minut zjutraj. — Odhod iz Karlovca ob 4. uri 45 minut zjutraj, prihod v Ljubljano ob 10. uri 50 minut dopoldne; odhod iz Karlovca ob 7. uri 55 minut zjutraj, prihod v Ljubljano ob 2. uri 30 minut popoldne; odhod iz Karlovca ob 2. uri 20 minut popoldne, pri-

hod v Ljubljano ob 9. uri 17 minut zvečer; odhod iz Karlovca ob 7. uri zvečer, prihod v Ljubljano ob 9. uri dopoldne. — Vlak, ki bo odhajal iz Ljubljane ob 9. uri zvečer in prihajal v Novo mesto ob 12. uri 30 minut ponoči, bo ostajal do 4. ure zjutraj v Novem mestu, odkoder bo šele ob rečenem času šel naprej v Karlovec, kamor bo prihajal, kakor je zgoraj navedeno, ob 7. uri 30 minut zjutraj. Tudi zadnji ob 7. uri zvečer iz Karlovca odhajajoči vlak bo prenočeval v Novem mestu. Prihajal bo v dolenjsko metropolo ob 10. uri 34 minut ponoči in ostajal tam do 6. ure zjutraj, odkoder bo prihajal v Ljubljano ob 9. uri dopoldne. Vsa progja od Ljubljane pa do Karlovca bo prevožena v 6 urah 45 minutah. Novi vožnji red dolenjskih vlakov se pač ne more imenovati srečno sestavljen. Zlasti tisto prenočevanje v Novem mestu bo jako neprikladno. Upamo pa, da se ta vožnji red ne bo trajno držal, ker so nespretno sestavljeni vožnji redi vlakov železniški upravi sami v največjo škodo.

— Novice iz Vipave. Po hudem boju in po raznih zaprekah je prišlo končno do tega, da gradi vojašnice občina sama. Vojašnice bodo stale na lepem prostoru ob okrajni cesti proti Vrhpolju. Zemljišče, na katerem bodo vojašnice stale, so prodali občini posestniki kvadratni meter po 1 K. Edino izjemo pri tem je napravil gosp. Stefan Hrib. On namreč zahteva 2 K za kvadratni meter, dasi bo imel on od vojašnic največ dobička. Dočim so drugi posestniki drage volje prepustili občini svoje zemljišče za zgoraj imenovano ceno, (zemljišče je navadno pri nas po 50 vin. kvadratni meter), je zahteva gospoda Hriba naravnost pretirana. Tudi cena 3000 K, katero zahteva za grobljo, ki obdaja njegovo zemljišče, je silno visoka. G. Hrib bi pač moral v takem slučaju, kjer se gre za korist cele občine, pokazati vsaj toliko zmisla za občinsko korist, kakor so jo drugi posestniki. — Vojašnice so se oddale tvrdki Zajec & Horn za ceno 860.000 K. Občina dobi od erarja 59.000 K najemnine. Za amortiziranje kapitala, ki se bode v 30 letih izplačal, plača občina vsakoletno 55.000 kron. Pri vojašnicah ne bodo vipavski posestniki popolnoma nič prizadeti, kakor trdijo nekateri nevedneži, pač pa bo imela občina na leto 4000 K preostanka za popravila, katera pa bodo vsaj prva leta zelo majhna. — V Vipavi se je tudi ustanovil nov godbeni klub, pri katerem sodelujejo fantje in vipavski možje. Klub poučuje g. kapelnik Novotni proti nizki odškodnini 12 kron mesečno. Na to muziko je zelo hud g. G., no, sčasoma se bo že sprijaznil z novimi muzikanti. — V vipavski okolici je na prodaj po zelo nizki ceni še precej vina. Vino se prodaja po neverjetni ceni: 24 do 28 kron hl. Kljub temu točijo nekateri gostilničarji po 72 vin. liter. Ta tarif je na vsak način previsok.

— Radovljiški kolodvor. Ta teden se je pričelo delo za razširjenje kolodvora. Delo za planiranje in postavitve potrebnih podpornih zidov in škarp je dobila tvrdka v Beljaku bratje Nasinsbeni za okroglo vsoto 50.000 kron. Sedaj dela okrog 30 delavcev in lepo je od tvrdke, da je vzela v delo predvsem domače delavce iz okolice. Lahov je malo dosedaj še pri delu. Dela in zgradbo železobetonskega mostu se v kratkem razpišejo.

— Volitev župana v Smedniku. Namesto umrlega župana Antona Burger je izvoljen za župana g. Andrej Dolinar, pristaša S. L. S.

— Blaž Potočnikova čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano vabi k prireditvi na cvetno nedeljo, dne 5. aprila 1914 v društveni dvorani. Vsporedi: Petje in »Kjer ljubezen, tam Bog«, dramatska slika enodejanka. Po grofa Tolstega povesti, priredil F. Milčinski. Začetek po litanijah. Konec ob pol 6. uri. Vstopnina: I. vrsta 80 vin., II. vrsta 60 vin., stojišče 30 vin. — Otrokom vstop ni dovoljen!

— Nesrečen 1. april. Iz Radovljice dne 1. aprila so se splašili konji trgovca Homana in v divjem diru z vpreženim vozom leteli po cesti proti Lescam. Na cesti pri radovljiški šoli ob kraju sta stala cestar Valant iz Predtrga in er delavec. Preden sta se mogla izogniti konjema, sta ju dohitela, planila čez nju in ju vrgla v stran. Cestar Valant je bil težko poškodovan, drugi delavec je dobil veliko rano na glavi, ki pa ni smrtno nevarna. Sreča v nesreči je bilo, da ni bilo tedaj otrok na cesti pred šolo. — Istega dne ponoči je prišel domov Miško Mencinger, posestnik in kleparski mojster v Radovljici. Na stopnicah domače hiše mu je spodrsnilo, da je padel 1 meter globoko na kameniti tlak hišne veže, si prebil lobanjo in je v petek popoldne umrl, ne da bi prišel k zavesti. Zapusča ženo in pet otrok. Naj v miru počiva!

— **Nepotrebna kolportaza.** Adventist Hagemann je dobil od c. kr. deželne vlade kranjske kolportazno dovoljenje za razne adventistične tiskovine, s katerimi misli, da bo izpodkopaval katoliško Cerkev. Mož je v organizaciji dunajskega »izobraževalnega« družstva »Mehr Licht«. Če kam pride, mu je torej dobro pokazati skozi vrata, da pride res do »več luči«.

— **Gospodarski shod v Krškem.** Minuli torek se je vršil v prostorih hotela Schenner velik shod. Namen shodu je bil razgovor o sredstvih in ciljih gospodarskega povzdiga v krškem okraju. Zastopane so bile skoro vse občine krškega in kostanjeviškega sodnega okraja po svojih županih. Shod je sklical mestni župan dr. Janko Hočevar, ki je shodu tudi predsedoval. Kot zastopnik deželne odbora je prišel deželni komisar g. dr. Pogačnik. Shoda se je udeležil tudi okrajni glavar g. dr. Mathias, ki je v iskrenih besedah pozdravil zborovalce ter ves čas z velikim zanimanjem sledil izvajanjem govornikov. — Glavni govornik je bil deželni živinorejski nadzornik g. Legvart. V poljudnem predavanju je razlagal posamezne panoge kmečkega gospodarstva. Obravnaval je govedorejo, prašičerejo, perutninarstvo, sadjarstvo in vinarstvo. Takoj nato je otvoril debato o vsaki panogi posebej. Zborovalci so živahno posegli v razgovor in stavili mnogo praktičnih nasvetov. Za izvršitev teh nasvetov in sklepov se je izvolil poseben odbor, ki sestaja iz vseh županov krškega in kostanjeviškega sodnega okraja pod načelstvom g. dr. Janko Hočevarja. Dalje se je sklenilo naprositi deželni odbor, da odredi v letošnjem poletju v Krškem ali ali v okolici živinsko razstavo za govedo in prešiče ter premovalje. Sklenilo se je tudi prirediti v Krškem vinski slemenj, da se ponudi tukajšnjim vinogradnikom prilika, da spravijo na trg svoj vinski pridelek, ki ga letos vsled hude konkurence vipavskega in istrskega vina ne morejo prodati. — Shod je trajal tri ure in prav lepo vspel. — Kaj pa naši liberalci? Da tem ljudem ni za noben resen razgovor, je znana stvar. Več dni pred shodom, ki je bil izrecno nepolitičnogospodarski, so govorili po gostilnah, da bodo radi novih deželnih doklad naredili kraval in da ga bodo razbili. Pa tega veselja niso doživeli! Takoj, ko so zagledali g. okrajnega glavarja, jim je upadel pogum. V svoji onemogli jezi so poklicali na pomoč krškega »neodvisnega kmeta« čevljarja Omerza, ki ima svoje dvorišče neposredno pod verando, kjer se je vršil shod. Ta je vzel neko trobento ter s trobentanjem skušal motiti shod. Ko pa je videl, da to nič ne izda, se je vsedel na svoj trinogati stol, začel razbijati s kladivom na vse pretege. Drugega sevega s tem ni dosegel, nego k večjemu to, da ga bo sodnija za par dni povabila na post. Naši možje pa so imeli priliko od blizu videti oliko krških »neodvisnih kmetov«.

— **Zaročil se je g. Franc Jakše** iz Novega mesta z gđ. Faniko Konšek na Trojanah pri Kamniku.

— **Osebnosti.** Računski nadsvetnik pri deželni vladi v Serajevu, gosp. Ivan Pogorelec, naš rojak, je imenovan dvornim svetnikom in je dodeljen novemu bosensko-hercegovskemu zemljskemu uradu (kot »Oberster Rechnungshof« na Dunaju). Lani je bil odlikovan z redom železne krone III. reda. Za izredno pridnost in vztrajnost je dobil zaslužen plačilo.

— **Romarjem mimo Postojne.** Uprava postojnske jame je pripravljena znati vstopnino za obisk svetovnoznane jame pri korporativni udeležbi romarjev od 5 K na 1 K za osebo in sicer ob navadnih posetnih urah (od 1. marca do 31. oktobra ob ¼11 in pol 4. v ostalem letnem času samo ob ¼11) brez izjeme, ob izvanrednih urah pa, ako se udeleži najmanj 50 oseb. Na ta način se nudi prilika najširšim slojem ogledati si ter občudovati nepopisne čudeže božjega stvarstva. Ker je obisk postojnske jame v vsakem oziru izobraževalno koristen ter so stroški v ta namen neznatni, se ogled teh svetovnoznanih čudežev zlasti romarskim skupinam najtopleje priporoča.

— **Romanje na Trsat pri Reki** dne 26. aprila 1914 bo vodil g. Janko Petrič, župnik pri sv. Petru v Ljubljani. Odhod iz Ljubljane v soboto ponoči na nedeljo ob 12. uri 45 minut popolnoči. Prihod nazaj v Ljubljano v nedeljo večer ob 10. uri 5 minut. Cena iz Ljubljane v Reko in nazaj stane za tretji razred 7 kron. Kupijo se vozni listki lahko do velike sobote, to je do 11. aprila.

— **Pogorela vas Zagorica.** Dne 31. marca je v vasi Zagorica, župnija Čatež pod Zaplazom, nastal požar ob 11. uri dopoldne. Poslopja v vasi so bila tesno skupaj in domalavsa s slamo krita. V nekaj minutah se je vnelo 15

poslopij. Ljudje so bili z doma, le nekaj žensk je bilo doma. Prihiteli so s polja in iz gorečih hlevov rešili samo živino. Vse drugo jim je uničil požar, ki je strašno divjal, ker je bilo suho vreme in je veter vlekel na vas. Pogorelo je 15 poslopij do tal. Posestniku Zagorjanu so ljudje sredi ognja z največjim naporom rešili hišo, ki je krita z opeko. Posestniku Ostanču, po domače Zganjarju, je ostala kašča. Trije drugi, namreč Mah, Prosenik in Bedene so izgubili prav vse, kar so imeli. Nimajo živeža, nimajo obleke, nimajo krme za živino. Največji revež je Prosenik, ki je lani z velikim trudom postavil nov hlev in nov pod, sedaj je ob vse. Škoda znaša gotovo nad 30.000 kron. Zavarovani so bili za neznatne zneske. Beda je velika in pomoč nujno potrebna. Prosimo usmiljene ljudi, da pomagajo obogim pogorelcem, ki so le življenje rešili. Naši ljudje so radi pomagali, kjerkoli je bila potreba, sedaj so pa sami v največji revščini in milo prosijo pomoči. — Župni urad Čatež pod Zaplazom. Henrik Povše, župnik.

— **Kinematograf celovške občine.** Mesto Celovec ima z mestnim gledališčem velike izgube in bi jih rado pokril z dohodki od novega kinematografa, za katerega je dobila občina od deželne vlade koncesijo. Ze v tem poletju hočejo začeti s predstavami. Vodja kinematografa bo gledališki ravnatelj Roché.

— **Dirka kolesarjev okoli Krasa.** »Avstrijski Radsport-Ausschuss« priredi v nedeljo dne 14. junija tekmovalno dirko kolesarjev okoli Krasa. Pot gre iz Gorice čez Kormin, Medejo, Zagrad, Tržič, Prosek, Občino, Sežano, Senožče, Razdrto, Vipavo, Ajdovščino, Šempas v Gorico. Poti je 150 km. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Oglase sprejema od 7. aprila do 7. junija stotnik Feliks vitez pl. Förster-Streffleur, komandant kompanije kolesarjev lovskega bataljona št. 20, Kormin pri Gorici. Zmagalci v tekmi dobe 10 častnih daril v vrednosti: 120, 100, 80, 60, 50, 50, 40, 40, 30 in 20 kron.

— **K poglavju o inseratih.** Neki somišljenik nam piše, da je zapeljan po vabljenem inseratu naročil pri tvrdki Schüller na Dunaju dva para čevljev za 17 K 36 vin. Čevlji so pa tak zanikarn »popl«, da oba para niti 8 K nista vredna. Kakor se vidi je neka ne-realna tvrdka naše upravništvo z dotičnim inseratom izrabila. Najboljše pravilo je pač: Naj nikdo navadnih vsakdanjih potrebščin, kakor čevljev, stornjene obleke itd. ne naroča na slepo iz tujine, marveč raje pri znanih domačih obrtnikih, ki gledajo na svoje dobro ime. Tudi ob tej priliki ponavljamo, da zlasti oglasom, ki obečajo blago napol zastoj, nikoli ni verjeti; saj je jasno, da pretirano nizke cene ne morejo sloneti na realni podlagi, kajti surovine in delavci danes približno povsod enako stanejo in torej tudi cene gotovemu blagu ne morejo biti toliko različne. Sicer bomo pa vse storili, da iz naših listov izključimo vse dvomljive inserate.

— **Dobra kupčija.** Vobče je bilo znano, da je France Zabukovec, posestnik in pek v Domžalah, precej močno zadolžen. Po sodni cenitvi je znašala vrednost njegovega premoženja 29.226 kron, zastavno provno zavarovani dolg pa 15.150 K 78 vin, razen teh je bilo še 6724 K 78 vin. Vknjiženih terjatev, torej je bil mož še do zadnjega za 9000 K aktiven. Ker ni bil zmožen tega dolga poplačati, začeli so razni upniki pritiskati, zlasti tvrdka Lininger je vzlic temu, da je bila terjatev 5886 K 27 vin, na njegovem zemljišču zavarovana, dala tudi zarubiti Zabukovčeve premičnine. V sled tega je imel ta pričakovati, da bodo tudi drugi upniki začeli nastopati izvršilnim potom. V tej kritični dobi sta v Zabukovčevi hiši prav pogosto občevala Jožef Kuralt, trgovec in Jožef Janežič, mesar, oba v Domžalah ter si to posestvo natanko ogledovala. Dne 29. septembra 1913 je prodal Zabukovec svoje posestvo in premičnine Kuraltu in Janežiču za 16 tisoč kron. Ta dva sta prevzela vknjiženi dolg v okroglem znesku 14.000 K, 2000 K sta mu pa na roke izplačala. Tako prihodnjega dne sta bila kupca že vknjižena kot lastnika vsak do polovice na prodanem posestvu. Čez par dni potem je Zabukovec izginil iz Domžal in se bržkone nahaja neznanu kje v Ameriki. Cela kupčija se je tako tiho in naglo vršila, da širši javnosti o tem ni bilo ničesar znanega. Umevno je, da je bilo tej trojici največ na tem ležeče, najbolj nevarne in nadležne upnike zadovoljiti. V prvi vrsti sta dala Kuralt in Janežič tvrdki Lininger na račun tirjatve 1500 K, za ostanek pa poroštvo prevzela, nakar je tvrdka dražbeni predlog umaknila. Ko sta imela obdolženca proste roke, sta začela z razprodajo premičnin ter denar spravi-

vila. Da so bili upniki nevknjiženih terjatev oškodovani, je umevno, vsaj sta pa tudi obdolženca dobro vedela za vse te terjatve. Tako pravi Kuralt, da je vedel, da je Zabukovec Domžalski posojilnici nekaj dolžan, koliko, tega pa on ne ve. Sodišče je oba obdolženca, ker sta vedoma in namenoma pomagala Zabukovcu obrezuspešiti izterjanje terjatev upnikov, krivim spoznalo in vsakega na 1 teden zapora obsodilo.

— **Mesarji na Kranjskem** prirede dne 8. aprila t. l. veliko stanovsko zborovanje. Shod se vrši ob 3. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. Namen je seve: liberalna agitacija.

— **Utopil se je.** V Dobovem pri Št. Petru je 27. m. m. mati 19 mesecev starega otroka pustila samega in se zamudila v hiši. Otrok Francek Simončič pa se je igral pred hišo. Splezal je do mlake, katera se blizu hiše nahaja in utonil. Nesrečna mati bo imela sitnosti, — klicana je že k sodišču. Pazite na otroke!

— **Žun: Dohodnina,** nova knjiga izredne važnosti, je ravnokar izšla v založbi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Knjiga podaja poleg mnogih praktičnih vzorcev poljuden stvaren pouk novega osebno - dohodninskega davka. Kdor hoče podati pravilno napoved in si prihraniti postavno dovoljene odtegljaje, naj si knjigo omisli, predno sestavi napoved za dohodnino.

Ljubljanske novice.

KOLODVORSKI MISIJON.

Kolodvorski misijon! Kaj je to? — Potreba modernega časa in razvitega prometa; ena panoga varstva deklet. Požrtvovalne dame ali tudi preproste dobre ženske, ki imajo srce, voljo in čas, hodijo na kolodvor k prihodu vlakov čakati došlih deklet, da jih otmajo nanje prežečim zapeljivcem ter pripeljejo v varno zavetje.

Za varstvo deklet po svetu se sedaj precej stori. Imamo v ta namen splošna društva in posebna katoliška; pa zopet splošne in katoliške mednarodne zveze. Saj je tudi potrebno! Ljudje splošno nimajo pojma, koliko se tega živlega blaga proda; ali če se ne proda, pa drugače zapelje, onesreči, upropasti. Kolodvorski misijon je, kakor rečeno, en del tega skrbstva za dekleta.

Po večjih mestih je vpeljan že skoro povsod. Na Dunaju kajpak; v Trstu in Reki tudi. Na Dunaju se temu delu posvečujejo dame iz boljših stanov, na čelu jim grofica Fünfkirchen; v Trstu pa isto samaritansko delo z isto marljivostjo izvršujejo dobre slovenske služkinje.

Tudi v Ljubljani kolodvorski misijon ni nepotreben. Tisti, ki na ljubljanskem kolodvoru te razmere pobliže opazujejo, vedo o tej potrebi mnogo povedati... Baš danes, ko to pišemo, je prijokalo neko mlado dekle, ki sta jo dva lopova na kolodvoru speljala gori proti Tivoli, in ko se jima je izvila, sta ji vzela vsaj torbico z njeno imovino in obleko.

Da bi se v Ljubljani kolodvorski misijon vpeljal, o tem se govori že dalj časa. Katoliški shod je to potrebo znova naglasil. Zato je zdaj res že čas, da se ta resolucija dejansko izpelje in ne ostane zopet samo pri besedah.

Pri shodu Marijinih družb na dan Oznanenja Marijinega je bilo nakratko govorjeno tudi o tem karitativnem delu. Priglasilo se je takoj 14 požrtvovalnih oseb. To je nekaj, — a je še pre malo.

Vse, ki se želijo pridružiti, se lahko priglasijo vsak dan od 8.—12. ure dop. in od 2.—5. ure pop. v Alojzišču (Poljanska cesta, 4) v pisarni protialkoholne zveze »Svete vojske«.

Ko bo enkrat dovolj priglašanih, potem se povabijo skupaj, da se napravi načrt in razdeli delo.

Vse čislano naše ženstvo, bodisi dame, katere imajo dovolj časa na razpolago, ali pridna dekleta delavnih stanov, ki si morejo odtrgati kako urico, se tem potom vabijo in prosijo, da se pridružijo temu plemenitemu delu. Priznamo pa, da morajo biti to zelo blaga srca, ki se žrtvujejo za bližnjega pri tem ne ravno lahkem delu. Ali ima Ljubljana kaj takih src? ...

— **Ij Somišljenikom in somišljenicam v kolodvorskem okraju!** V nedeljo, dne 5. aprila ustanovimo za somišljenike in somišljenice Slovenske Ljudske Stranke za kolodvorski okraj organizacijo, iz katere se bo po našem okraju razvijalo živahnejše družabno življenje in ki bo za naš okraj središče našega dela. Ustanovimo Prosvetno društvo za kolodvorski okraj. Prosimo Vas, potrudite se **jutri, v nedeljo,**

dne 5. aprila točno ob pol 11. uri dopoldne na uslovni zbor v dvorano »Kodolskega doma«. Pridite gotovo in pripeljite s seboj še kaj znancev in znank. Agitirajte za časno udeležbo! Pokažimo, da si tudi v kolodvorskem okraju želimo tako živahnega dela, kakršno se razvija po drugih okrajih. Na svidenje v nedeljo ob pol 11. uri dopoldne v Rokodolskem domu!

— **Ij Zanimiva pošiljatev.** O pošiljlatvi 600 K »Danu« iz ministrstva »zunanjih zadev« sta »Narod« in »Dan« kar obmolnila in vendar bi bilo jako interesantno stvar dalje zasledovati. V tej zadevi se je oglasila tržaška »Jugoslavija«, ki pravi: »Skrivnostna pošiljatev zunanjega ministrstva — ali kaj je s 600 kronami v »Dnevu«? Čitali smo v »Slovenskem Narodu« in »Dnevu« (zadnji je imel samo ponatis iz prvega!) o 600 kronah, katere je poslalo zunanje ministrstvo avstrijskemu upravništvu lista »Dan« v Ljubljani. Pa v listih smo čitali samo suha dejstva. Uredništvo »Dneva« bi pa vendar lahko zadevo nekoliko bolj pobrskalo, saj se je stvar zgodila v isti hiši, ali je pot med uredništvom in upravništvom tako dolga? — Drugi pa zopet kolportirajo najraznovrstnejše govorice. »Narod« je namreč pisal, da je bilo na pošiljlatvi zabeleženo kot odpošiljatelj k. k. zunanje ministrstvo, toda to ministrstvo je k. u. k. Zato pravijo eni, da so to pomoto zakrivil »Narodovci« v preveliki naglici, s katero so »Danu« poslali 600 K, da bi potem imeli orožje proti njemu. Zato je »Narod« tudi prvi pisal o tej pošiljlatvi. Drugi so zopet mnenja, da si je »Dan« sam poslal oni denar, da napravi zase reklamo. Vsekakor bi bilo dobro, da »Dan« fotografira ono položnico in jo pošlje vsem slovenskim listom, da mu pomagamo iskati odpošiljalca.

— **Ij Narodni radikalci.** »Zarji« pišejo: V Ljubljani se vrši pri c. kr. deželni sudišču zanimiva obravnava. Na obtoženi klopi sede gg. Lenarčič, Bayr, Rožman, žid Cohen in — vodja narodnih radikalcev dr. Žerjav. Zame interesantno sledeče: Dr. Žerjav in njegova Compagnia bella je pridigovala absolutno narodnost, iz koje so se izcimili tudi znani nesrečni dogodki. Iz obtožnice proti dr. Žerjavu pa vidim, da je mož v onih dobah v službo svojega narodnega podjetja nastavljal ter plačal s 4000 kronami letne plače in 10 odstot deleža na dobičku nemškega žida Cohena, ki jih je seve lepo speljal tja, kjer so danes. Torej: Narodni radikalec in nemški žid, ki celo pred ljubljanskim sodiščem nemško izpoveduje. Ni je večje tragike. In ta dr. Žerjav, če bi se mu ne bilo tako zgodilo z Agro-Merkurjem, bi bil danes državni poslanec ljubljanski, deželni poslanec, mestni svetnik itd. itd. Dr. Ravnihar bi ne napravil te kariere kot jo ima, kajti dr. Žerjav je bil predestinirani vodja. Da, interesantna je ta razprava, poučna zelo in koristna za vse, ki se hočejo kaj naučiti.

— **Ij Vincencijeva konferenca sv. Petra v Ljubljani** naznanja, da se vrši seja v ponedeljek, dne 6. t. m., ob 6. uri zvečer. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

— **Ij Odbor Podpornega društva delavcev in delavk v ljubljanski tobačni tovarni** se je v svoji seji dne 2. aprila tako-le sestavil: Predsednik Alojzij Čantar, I. podpredsednik Anton Novak, II. podpredsednik Ivanka Kosec, tajnica Mici Andlovic, glavna blagajničarka M. Rojc, namestnica tajnice Ivanka Prek, blagajničar moškega oddelka Fr. Kozamernik, blagajničarka ženskega oddelka Rotter Karolina, odborniki in odbornice so: Simončič Ivanka, Nežika Fabjan, Vidmoj Karolina, Založnik Iv., Matija Belc, Franc Bučar, Davorin Zeleznik.

— **Ij Nedeljska predstava v Ljudskem domu** nas je zelo razveselila, ker je jasno pokazala, da se šentjakobsko prosvetno društvo kar najlepše razvija, pokazala velik uspeh triletnega smotrenega dela na polju prosvete. Lastna društvena godba je med vsemi odmoril prav prijetno igrala ter pokazala že lepe spretnosti igralcev. Od zadnjega nastopa je lepo napredovala. Čast in hvala gospodu Grabnerju, ki tako spretno in požrtvovalno vodi in uči naše goslače. Mešanizbor, ki ga vodi g. Pet. Janc, je bil sicer malo manjši po številu, štel je 50 pevcev, a boljši po izurjenosti, je pokazal velik korak naprej. Mladinski zbor — 60 grl — je imel svoj prvi javni nastop pod vodstvom g. Petra Janca ter nas naravnost presenetil. Tako čiste intonacije, tako lepega niansiranja, tolike discipline pri takem zboru nismo pričakovali. Mladini se je na obrazu videlo veselje do petja. Zelo lepa je bila točka »Zlata Anica«. Igra »Iz groba pricvete večno življenje« je prišla vsa prenovljena iz rok režiserja Petra Janca ter dosegla velik uspeh. Jasno se je videlo, kaj more narediti dobra režija. Krasni sta bili

zlasti tretja in sedma slika, ki sta do solz ganili. Igralo se je prav dobro. Pohvalo zasluži zlasti Julija, Sibila, Fulvij, pa tudi Semprovij, Antonija in Kornelija. Pohvalno omenjamo, da se je govorilo zadosti glasno ter da je vladal najlepši red na odru. Tudi pevski komadi med igro so nam ugajali, najlepša sta bila spev suženj »Tone solnce« in dvospev Sibile in Tekle »Rosite nebesa«. Obisk je bil izboren: do zadnjega kotička vse zasedeno. Vrlemu Šentjakobskemu društvu kliče: Pogumno naprej mimo splet in opazk nekaterih, ki nič boljše napraviti ne znajo! G. Petru Jancu, ki je duša vsega gibanja in glavni delavec, pa naše najpriskrnejše simpatije. Včerajšnji večer je jasno pokazal, da vsi dobro misleči odobravajo njegovo delo.

Ij Agro-Merkurjeve maršpulacije pred sodiščem. V poročilu o današnji dopoldanski razpravi je stavec napravil napako. Danes dopoldne je govoril dr. Tekavčič, ne dr. Tavčar. Dr. Tavčar je, kakor poročano, govoril včeraj.

Ij K redni seji občinskega sveta v torek dne 7. aprila 1914 ob šestih popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: javne seje: I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in upravnega odseka poročila: 1. o dopisu županovem glede razsodbe c. kr. poljedelanskega ministrstva v zadevi izkoriščanja vodne moči pri projektovanju zatvornici v Ljubljani. 2. o samostalnem predlogu občinskega svetovaleca Štefeta glede zapostavljanja slovensčine pri železniških uradih v Celovcu. 3. o prošnji »Zveze slovenskih igralcev in igralok« za pritrđilo zveznim statutom. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o računskih zaključkih mestne hranilnice ljubljanske in kreditnega društva mestne hranilnice za leto 1913. 2. o dopisu deželne odbora glede načrta zakona za pobiranje posebne občinske doklade na žganje v Ljubljani. 3. o dopisu županovem glede izposlovanja dovoljenja pobiranja tla-karine v Ljubljani za daljšo dobo petih let. 4. o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede dovolitve podpore za obisk učnega tečaja za švedsko gimnastiko. 5. o prošnji Simon Gregorčičeve javne knjižnice za izplačilo subvencije. 6. o prošnji »Slovenske krščansko-socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. V. Stavbenega odseka poročila: 1. o dopisu mestnega magistrata glede določitve stavbenega sistema za novi St. Peterski most. 2. o dopisu magistrata glede zdradbe novega mostu čez Ljubljanico pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču. 2. o predlogu občinskega svetovaleca Bonača glede naprave varnostnih ograj na starih utrdbah na Gradu. 4. o prošnji posestnikov v Ravnikarjevi ulici za napravo vrtnih ograj pri njihovih hišah v tej ulici ter prošnjah treh privatnih strank. VI. Policijskega odseka poročilo o predlogu občinskega svetovaleca Beliča glede zabranjenja vožnje in ježe po Kolizejski ulici. VII. Olepševalnega odseka poročilo o dopisu mestnega magistrata glede poprave in povečanja centralne kurjave v tivolski vrtarjni. VIII. Direktorija mestne zastavljalnice poročilo glede premembe nekaterih določil statuta mestne zastavljalnice.

Ij Šentjakobsko prosvetno društvo ima zadnje predavanje v tej sezoni na cvetno nedeljo ob 7. uri zvečer. Predaval bo g. Jernej Šerjak, poslovodja in občinski svetnik, o slovenskih domačih malih obrtih. Predavanje bo kakor zadnjic zelo zanimivo in praktično.

Ij Koncerti »Glasbene Matice«, v katerih se bo izvajalo znamenito, najnovejšo slovensko koncertno delo za soli, zbor in orkester, kantata »Oljki«, ki jo je zložil P. Hugolin Sattner, se definitivno vrše 22. in 23. aprila zvečer in v nedeljo, dne 26. aprila popoldne. Priprave za izvajanje tega velepomembnega izvirnega dela so v rednem teku. Solistično bodeta sodelovala v teh koncertih odlična koncertna pevka, domačinka, na Nemškem priznana umetnica ga Fanetta Hermsdorf, rojena Bilina (dramatičen sopran) iz Karlsruhe in sedanji prvi slovenski bariton g. Ivan Levar, operni pevec iz Aachena. — Vstopnice za Matične koncerte »Oljki« se od danes naprej dobivajo v trafikih gđne J. Dolenceve v Prešernovi ulici po ceni: 6, 5, 4, 3 in 2 K; stojišča po 1 K 40 vin.

Ij V Gruberjev kanal je skočil. Včeraj 3. t. m. je skočil okoli 10. ure dopoldne pri železniškem mostu in Gruberjev kanal okoli 60 let stari Ferdinand Briskole, bivši orožniški stražmojster. Njegova žena je na nasprotni strani z mostovža gledala, ko je sleklet jopič in telovnik. Žena in neka deklica sta klicali stražnika, kateri je bil slučajno kakih 300 korakov oddaljen. Stražnik je hitel na pomoč, vendar ni mogel pravočasno preprečiti nesreče. Briskole je skočil v kanal. Ljudje so tekli na pomoč, metali vrvi v vodo, vendar radi deroče vode in strmine brega je bilo vse brez uspeha.

Ij Zalar in Endlicher, o katerih se je pisalo, da ju je policija zaprla zaradi suma veleizdaje, sta bila iz preiskovalnega zapora izpuščena. Govori se, da sta tožena zgolj zaradi kolportiranja neke brošure. — Tant de bruit pour une omelette.

Ij Uradniki denarnih zavodov. V nedeljo, dne 5. t. m. ob 10. uri dopoldne vsi vrši na verandi hotela »Union« društveni občni zbor »Društva jugosl. uradnikov denarnih zavodov«.

Ij Ruski dezertir v Ljubljani. Piše se nam: Minuli teden sem imel priliko govoriti z 31letnim Mošek Ester Frenklam iz Varšave na Ruskem, ki je pred kratkim dezertiral od ruske armade v Loču. Kakor sem pozneje dognal po uradnih in drugih virih, so bili njegovi odgovori na moja vprašanja istiniti. Frenkel je po veroizpovedi žid, suh možiček, srednje suhljate postave. Po poklicu je sobni slikar, govori pa nekoliko francosko in dobro nemško. Materni jezik mu je ruščina. Mišljenja je socialističnega. Hvalil je Rusijo kot veliko, bogato in močno, a svoje de-spotično državo. Je dobro informiran tudi o drugih državah, posebno geografično ga malokateri srednješolec dosega, dasiravno je obiskal le par razredov ljudske šole, pač pa veliko bral. Ve za število prebivalstva vseh večjih mest, za odstotke analfabetov pa skoraj vseh držav. Zaslужki so sicer manjši kakor pri nas, a življenje pa dvakrat cenejše. Povedal nam je cene vseh živil; ako bi tega že ne bil sam čul po zanesljivih ljudeh, ki so tam potovali, in pa čital, bi tega ne mogel verjeti. Le vina so dvakrat dražja kakor pri nas. Tudi »vudka« (žganje) je mnogo cenejše kakor tukaj. Sibirija, ta ruska zakladnica, mu je prav dobro znana in ne more prehvaliti njenih bogastev. Oblasti so silno stroge in če bi kdo izdal letak, v katerem bi ščuval proti bogatincem in kapitalu, pa je dobre za par let, Bag pa ne daj zabavljati čez cara! Lahko zmal »grevenko«. Častniki so precej neizobraženi, zanikerni in šibki. Vojaški akademiki pa so kavalirji, despotni, bogati in samozavedni. Svobode v Avstriji, čez katero se mi tako pritožujemo, ni mogel prehvaliti (bržkone je še dobro ne pozna). Vse gibanje, ki je je opazoval pri nas, mu je nekaj novega. Kar izdihnil je, češ ako bi mi Rusi bili tako proti! Naših vojakov, častnikov in drugih uniformiranih oseb se ni mogel nagledati. Imponirale so mu tako postave, kakor čista obleka. Celo policija mu je imponirala, dasiravno je socialist. Take uniforme in ljudje kakor pri nas, se v Rusiji težko najdejo, kvečjemu v Petrogradu. Stražnika je takoj vprašal, če veliko zahteva, da aretovanca izpusti, prav začudil se je, ko mu je rekel, da se kaj takega tukaj težko doživi. Pri nas pa, je dejal, »za merito vudke«. Zakaj je dezertiral? Leta 1906. je bila v velikem industrijskem mestu Loču stavka in baš takrat je bil on vojak. Ko je delavstvo demonstriralo, je bilo poklicano na ulico vojaštvo, ki je moralo streljati. Frenkel je pa puško mesto v delavstvo obrnil čez glave in ni streljal; za to je potem obsedel 4 leta ječe. Ko je to prestal, je moral do dezertacije služiti za kazen. V zapore je dobil vsega dovolj od civilistov potom vojakov in nadzorovalnih šarž, ki so tudi podkupljivi. Tudi potem, ko je bil zopet pri četi, je dobil dovolj denarja. Ker se je pa vsega naveličal, jo je s pomočjo drugih odkuril v Avstrijo. Pot ga pelje skozi Zagreb v Trst, od tam pa bržkone v Italijo, če ne dobi v Trstu dela. Naše vino mu tako ugaja, da se ga bo pri prvi priliki, ko bo imel denar, do dobra napil, potem bo pa marljivo delal in štedil. Zanimiv človek!

Ij Stavbinske zadeve. Novo enonadstropno vilo na stavbišču Auerjevih dedičev na Friškovicu zgradi Boštjan Čencur. — Podjetje Ciklaž zgradi za dosedanjo delavnico ob Dunajski cesti novo delavnico za cemetne izdelke. — Ivan Knez zgradi ob Kolizejski ulici vrtno hišico. — Avg. Prekuhu se v Kolodvorski ulici dovoli postaviti stojnico samo za njegove izdelke.

Primorske vesti.

p »Novi čas« in deželni poslanec Miklavčič. V petek zvečer se je končala v Gorici porotna razprava proti »Novemu času«, katerega je tožil deželni poslanec Miklavčič zaradi žaljenja časti po tisku. Urednik »Novega časa« g. Franc Kremžar je bil obsojen na 250 kron, odgovorni urednik šiničoj pa na 100 kron globe. Zagogovnik dr. Pavletič je priglasil ničnost. List je bil res obsojen, ampak razprava je pokazala, da je obsojen s to razpravo nekdo drugi, deželni poslanec Miklavčič. Priče so povedale take reči o njem, da bi bilo veliko bolje zanj, da ni prišel s to tožbo na dan. Kalin je izpovedal, da živi že dolgo let v bližini Kobarida in je prepričan, da se širi ravno iz Miklavčičeve

hiše brezverski duh. — Imamo pričó Fr. Rakuščeka, ki je izpovedal, da se je zasebni tožitelj pobahal, da je v petek meso jedel in da pojde k spovedi, pa bo dobro in se pri tem zakrohotal. Če kdo v petek meso je, je to njegova stvar. Če se pa o tem poleg globokovernega človeka na ta način izrazi in se s tem baha ter zlasti tako govori o spovedi, ki je zakrament, potem presega to mejo navadnega liberalizma. — Druga priča je izjavila, da je Miklavčič trdil, da so duhovniki nečistniki, da morajo biti nečistniki. Ob drugi priliki je imenoval duhovnike junce. Olikan človek bi se moral vsaj psovok vzdržati. Odklonil je krščanski pozdrav: Dober dan Bog daj! Razne priče so torej pod prisego izjavile, da je Miklavčič večkrat govoril reči, ki se ne skladajo z mišljenjem vernega katoličana.

Samo 1 K 60 h velja knjiga »Žun: Dohodnina«, ki je ravnokar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Knjigo je sestavil znan veščak v davčnih zadevah in kdor jo bo kupil, bo imel vsako leto večkratno povrnjen kupni znesek, ker bo na podlagi iste lahko uveljavil vse postavne odbitke.

Zadnje vesti.

DR. ŠUSTERŠIČ PRI MINISTRSKEM PREDSEDNIKU.

Dunaj. »Neue Freie Presse« poroča, da je bil dr. Šusteršič pri ministrskem predsedniku z ozirom na vesti, da vlada namerava ustanoviti laško fakulteto potom § 14. Ministrski predsednik je dal pomirljive izjave in rekel, da so te vesti brez podlage. — Kršč. soc. korespondenca »Austria« danes javlja, da laška ljudska stranka zahteva od ministrskega predsednika, da se ustanovi laška fakulteta z navadno naredbo, ne s § 14.

DEMONSTRACIJE PROTI KOALICIJI.

Bakar. V petek je tukajšnje prebivalstvo poslancu koalicije dr. Hinkoviču, ki je v saboru branil ekspropriacijski zakon, napravilo burno demonstracijo. Klicalo je: »Stramujte se! Madjaron! Na Primorje se upate priti!« Mnogi ga je izžvižgala.

KAR MU GRE, MU GRE.

Dunaj. Poslanec Šviha si je pustil dijete, ki mu še gredo, od državnozbor-skega predsedstva poslati v Portorose.

VSTAJA EPIROTOV V KORICI ZADU-SENA.

Rim. »Agence Stefani« javlja iz Valone: Vstajo Epirotov pri Korici je albansko orožništvo udušilo. Orožniki, ki so dobili pomoč, so vstaje vrgli nazaj. Vstasi so razvili že belo zastavo.

ALBANSKI KNEZ PROSI ZA POSREDOVANJE.

Dunaj. Knez Wied je prosil Avstrijo in Italijo, da z ozirom na vstaško gibanje v Epiru vplivata na Grčijo, da izprazni še vedno zasedene južne albanske kraje.

SKRB ZA BLAGOR ALBANIJE.

Pariz. Grof Berchtold je v dogovoru z Di San Giulianom in v sporazumu z Nemčijo poslal tripotentni noto, v kateri predčuje nujnost, da se uredi južno-albansko vprašanje in Albanija štiti pred epirsko nevarnostjo.

TURŠKO-GRŠKI SPORAZUM?

Carigrad. Govori se, da utegne vsled posredovanja Rumunije priti med Turčijo in Grčijo glede otkov do zadovoljivega sporazuma.

RUSIJA IN RUMUNIJA.

Carsko Selo. Car in carica sta na čast rumunskemu prestolonasledniku priredila gala-dejenceur.

BURNA SEJA BULGARSKEGA SOB-RANJA.

Sofija. Včerajšnja popoldanska seja bulgarskega sobranja je bila jako burna. Vršili so se hrupni prizori. Opozicija je hotela, da pride takoj na dnevni red verifikacija volitev. Opozicija je kričala na ministra Teodorova: Izdajalec! Grobokop Bulgarske! Predsednik je moral sejo za dalje časa prekiniti, nakar je zbornica izvršila volitev v odseke.

PRETEP V LAŠKI ZBORNICI.

Rim. Na hodniku zbornice je napadel nacionalac Tederzoni »socialnega demokrata Quaglia. Oba poslanca sta drug drugega pretepla.

STAVKA BELGRAJSKIH BOGOSLOVCEV.

Belgrad. Tu stavkajo bogoslovci radi slabe hrane in prekrutega postopanja pro-

esorjev. Naučni minister je pozvan, da posreduje.

SUFRAŽETE SO HOTELE POGNATI V ZRAK CERKEV.

London. Sufražete so hotele pogmati v zrak cerkev Belmont v Glasgövu, poškodovale so pa le vrata.

SAMOMOR NADSVETNIKA DEŽ. SODIŠČA IN NJEGOVE SOPROGE.

Opava. Nadsvetnik dež. sodišča dr. Viktor Ovessni se je radi nervoznosti ustrelil. Ko je žena čula za samomor svojega moža, je sebe usmrtila.

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slavno znana

Scottova emulzija ribjega olja

V njej se nahajajoče najfinejše ribje olje se na Scottov način razstavi v drobne kapljice in tako priredi tudi za najslabši organizem lahko prebavljivo, da se vsaki posamezni del te bogate redilne snovi popolnoma prebavi. Ako se še pomisli, da je Scottova emulzija slastna kot smetana, potem je lahko razumljivo, da zavziva rado ta preparat staro in mlado. 10

Ali bili mora pristna Scottova emulzija. Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vsaki lekarni. Kdor pošlje 50 v v zamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Du naj VII, in se sklicuje na ta časopis, so mu pošlje za posk. 1 stek. pot. lekarni.

NESTLÉ JEVA MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj Nestle, Dunaj I., Biberstrasse. 5k

SUKNA ŠAMPOLC

Velika izbira. — Vzorci na zahtevo franco. Novoletno vzorci so se razpošiljajo.

in modno blago za gospode in gospo-dobe za- sobniki najbolje iz prvovrstne izvorno liše

= Prokop Skorkovský & sin =

ŠAMPOLC (Češko)

Velika izbira. — Vzorci na zahtevo franco. Novoletno vzorci so se razpošiljajo.

34

Špeciāliteta med kavinimi pijačami je Kathreinerjeva Knelppova sladna kava.

Kathreinerjeva se napravja iz najboljšega sladna in ima spričo tega veliko redilno moč ob popolni neškodljivosti. S slottim Kathreinerjevim načnom dobi Kathreinerjeva okus in vonjavo prate kave.

Pristna se dobiva povsod v zaprtih izvornih zavojih s sliko župnika Knelppa.

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

1113

V dnevih boleznih je glavni pogoj popolnega ozdravljenja redno odvajanje. C. kr. vladni svetnik profesor Breisky v Pragi, eden najodličnejših ženskih zdravnikov našega časa, spričuje v nekem priznalnem pismu, da zavzema »Franc Jožefova grenčica« odlično mesto med solnatimi odvajalnimi sredstvi, ker že v malih količinah zavžita in pri redni uporabi zanesljivo učinkuje. — Franc Jožefova voda« se dobi v lekarnah, drožerijah in prodajalnah rudninskih voda. 36

Veliko zalogo izgotovljenih štedilnikov, solidno, domače delo, po jako nizkih cenah ima Rud. Geyer, ključavničarski mojster v Ljubljani, Cesta na Rudolfovo železnico 10, na kar se stavbeniki in slavno občinstvo opozarja.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 4. aprila 1914.

Pšenica za april 1914.	12 57
Pšenica za maj 1914	12 52
Pšenica za oktober 1914	11 34
Rž april 1914	10 13
Oves april 1914	7 69
Koruza za maj 1914	6 79

Zahvala.

Za vse izraze sočutja ob boleznih in smrti našega predragega očeta

Antona Žužek,
župana občine Sv. Gregor itd.

se najiskreneje zahvalujemo. Posebno hvalo smo dolžni našemu preč. g. župniku-svetniku Krumpstarju za obilne tolažbe polne obiske. Preč. gg. duhovnom Ramovšu, Hafnerju, Oberstarju, Jakliču za spremstvo pri pogrebu. Srčna hvala velikopoljanskemu župniku, g. Lavrenčiču za ganljivi nagrobni govor. Okoliškim županom: gg. Lavrenčiču iz Sodražice, Jakliču od Lužarjev, Lundru iz Vel. Poljan in zastopnikom občinskih odborov, gg. dr. Raznožniku in dr. Jenku za zdravniško pomoč; gg. akademikoma Oblaku in Riglerju; slav. šol. vodstvu pri Sv. Gregorju, slav. pevskeemu zboru od Sv. Gregorja za ganljive žalostinke; telovadn. odseku »Orel« in sploh vsem, ki so se pogrebu udeležili, ali pa nam pismeno izrazili sožalje nad bridko izgubo. Bog bodi plačnik vsem!

Marovče pri Sv. Gregorju 3. aprila 1914.

Žalujoci ostali.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih katarah, obstinskih in mehurnih boleznih, katero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno

podpiralno sredstvo

pri karlovarijskem in drugih kopeliških zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po kopeljih 24 38 in trajno porabo. I (VI).

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospektil zastanj in franko.

V Ljubljani se dobi v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jstvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11

1148 **Modne**
1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen, in bombaž, konafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inlete, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita krščanska trdka

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45 v Bistrom pri Novemestu ob Möt., Češko.

Vzorci se pošiljajo zastanj in poštne prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluze, razdelj. po 3 metre za 10 K nefranko, ali 36 metrov za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd. lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za, 25 K franko po povzetju.

To morate brati! Najboljši dokaz moje solidne trdke: Naročeno blago prejela, hvala za usluho. Oh prišli bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franca Knap, nadučiteljeva soproga, Vrabcé. — V letu 1914 nad 500 takih priznanic od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

Veliko gostilniško obrtno podjetje

na severni jezikovni meji se pod ugodnimi pogoji da v najem s 1. julijem 1914. — Več pove upravništvo lista. Ponudbe pod št. 5/1146. 1146

Izvrstna 1147 jajca za valenje

od črnih peking-rac, komad po 30 vin. oddaja Andrej Zankar, trgovec, Stob št. 6, p. Domžale.

Krepak in zdrav deček s primerno šolsko naobrazbo se sprejme takoj za

vajenca

pri trdki A. Sušnik Ljubljana, Zaloška cesta. trgovina s špecerijo in železnico. 1143

1153

Mesto vsacega posebnega obvestila.

Vojteh Vidmajer, zav. uradnik, naznanja v svojem in v imenu svojih dveh sinov **Ljubomila** in **Danimira** svojim dragim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njegova preljubljena žena, mati, sestra in teta, gospa

Elvira Vidmajer, roj. Rotter

po dolgi in zelo mučni boleznih v petek ob pol 11. uri ponoči, previdena s sv. zakramenti v najlepši dobi preminula.

Pogreb predrage rajnice se vrši v nedeljo dne 5. t. m. ob 3/4 5. uro popoldne iz hiše žalosti, Čopova ulica št. 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Petra. Predraga rajnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 4. aprila 1914.

Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Pozor stavbeniki! **Izgotovljene štedilnike** Pozor občinstvo!

solidno, domače delo prodaja po jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, Ljubljana

ključavničarski mojster, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtna, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila. 1133

Za malo denarja kupite Vašemu dečku lično obleko

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3.

Cenik na zahtevo brezplačno. 1152

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov. 1090

Najnovejše za pomlad in leto, za gospode in dečke, damska konfekcija pariških in berlinskih krojev in modelov, vse po čudovitih priznanih nizkih cenah. Oglejte v izložbi.

O. BERNATOVIĆ Angleško skladišče oblek v Ljubljani, Mestni trg 5-6. Telefon 132.

Naznanilo.

P. n.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem prevzel staroznano 1151

trgovino s klobuki **J. Pok**, Ljublj. Stari trg 14

katero bom vodil pod imenom: **Josip Poka nasl. Jamnik**. Prosim, da slavno občinstvo mojemu predniku izkazano zaupanje ohrani tudi meni.

Se prijazno priporočam z vsem spoštovanjem

Andrej Jamnik.

UZORCE FRANKO

modnega blaga kakor

ZEFIRJA

batista, platna platnenega in bombažastega blaga razpošilja **V. J. Havliček & brat Lazne** Podšbrady, Češko. — Pišite takoj. 1076

Sprejme se starejša, pridna in dobro izurjena

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani in sicer s prvim junijem t. l. Ponudbe naj se pošljejo na upravo tega lista. 1120

Izurjeni solidni agentje

se iščejo za prodajo poljedelskih strojev in motorjev. Ponudbe pod »Maschine« odpremlja anončna pisarna **Eduard Braun**, Dunaj I. Rotenturmsstrasse 9. 1099

Učiteljica

v lepem, prijetnem kraju ob Krki na Dolenjskem želi vsled privatnih razmer menjati službo z definitivno učiteljico na Kranjskem. — Pisma naj se pošljejo na upravništvo tega lista do 10. marca pod št. 1698.

Za neko graščino se iščete dve izurjeni

perici obenem likarici

pod dobrimi pogoji. Vprašanje na posredovalnico **T. Novotny, Ljubljana**, Dunajska cesta. 1155

Iščo se za avgustov termin za dve osebi

solnčno stanovanje

s tremi sobami, pritlikinami in event. kopalno sobo v bližini sodnje, ali pa z vporabo vrta tudi kje drugje v mestu. Ponudbe z navedbo cene do 15. aprila t. l. »Dr. K. 1134« na upravništvo. 1134

Sprejmejo se takoj dobri

stavbeni mizarji

pri trdki Šenica & Bizjak, Ljubljana. 1086

Sprejme se takoj

kovaški vajencec

v starosti 15-16 let, dobrih, poštenih staršev. **Kristijan Babič**, kovaški mojster, Kranj. 1156.

Vesten, zanesljiv in pošten

trgovski poslovodja

(prva moč) sedaj službuje tudi kot oskrbnik in prokurist, vešč tudi lesne trgovine in vsakovrstnega knjigovodstva, bi proti primerni plači premenjal službo. — Pismene ponudbe z navedbo plače se prosijo pod šifro: »Prva moč 1128« na upravo »Slovenca«.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

dobrotvoriteljnega društva »Blagodat« v Ljubljani

kateri se bode vršil

v soboto, dne 18. aprila 1914 ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu hotela »Ilirije«.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje zapisnika lanskega ustanovnega občnega zбора.
3. Poročilo tajnika.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo preglednikov in odobrenje letnih računov.
6. Določba vpisnine.
7. Volitev treh članov nadzorništvа.
8. Razno.

V Ljubljani, dne 3. aprila 1914.

Vljudno se vabi k obili udeležbi

1150 odbor.

Kot učenca

v prodajalno mešane stroke sprejemem zdravega, krepkega dečka poštenih staršev, večšega slovensčine in nemščine ter dobrega v računanju in pisanju. **Fridorik Skušek, Metlika.** 1142

Orli — Skauti.

Iz članka »Skauti gredo . . .«, priobčenega v »Slovenec« z dne 26. m. m., povzamem, da se namerava organizacija skautov vpeljati tudi med Slovenci. Bajе hoče vzeti vso stvar v roke vlada.

Opravičeno dvomi pisatelj članka, da bi se ta organizacija med Slovenci ponesla. Meni pa se vidi celo popolnoma nepotrebna. Slovenci imamo dve skautom sorodni organizaciji, Sokola in Orla. Kar se tiče programa telesne izobrazbe teh dveh organizacij lahko smelo trdim, da je popolnejši in vzvišenejši nego program skautov. Napaka pri nas je ta, da se ideja telovadbe same ne zna prav ceniti in se zato podcenjuje. Gleda se pač samo »zviranje« v telovadnici, premalo pa se uvažuje, ker se ne razumeva, celi sistem telovadbe. Zato je pri nas skoro že vsak šport več kot sistematična telovadba, ki se goji po telovadnicah Orlov in Sokolov. Izlet, vaje na prostem, hribolaztvo, plavanje itd., kar posebno goje skauti, to pa priporočajo, goje in ljubijo tudi telovadci in se izpopolnjuje ravno potom telovadbe. Vsaka gojitev telesne moči potom kateregasi bodi športa je enostranska, le telovadba pospešuje, razvija in hrani telesne moči vsestransko. To spoznanje je telovadcu, in samo pravemu telovadcu, dano. Telovadba je šola, šport je zabava. Obojega se poslužuje pravi telovadec in nikdar ne zanemari enega na račun drugega. Zato je šola telovadcev z ozirom na gojitev telesnih moči daleko nad šolo skautov.

Sedaj pa moralni program skautov in Orlov.

Orlovska organizacija je izpovedala svoj program v dveh knjižicah: »Mla-

deniška organizacija« in »Zlata knjiga«. Jasno, odločno in jedrnat je v teh spisih povedano vse, kar hoče, kar namerava orlovska organizacija. Predsedstvo in občni zbori so pritrdili tem izvajanjem in postala so mladeniški katekizem, ki se razlaga Orlom večer za večerom na takoimenovanih »počitniških večerih«. Izpopolnjuje pa vse to orlovsko glasilo »Mladost«. Vsak Orlov, kaj je njegova dolžnost napram sebi, bližnjemu, domovini, cerkvi in Bogu. Kdor se zanima za ta program orlovske organizacije, naj prelista samo »Zlato knjigo« in našel bo v nji program mladeniški organizaciji, da si lepšega želeči ne more. Dosledno izpeljan sistem je v njem, ki sloni na večnolepah resnicah katol. cerkve. Kaj more dati še program skautov slovenskim mladeničem? Več kot orlovski gotovo ne! Pribijemo pa, da samo tistim, ki nosijo v srcu prepričanje in zavest, da je samo ena resnica, ena luč, ena zvezda vodnica mlademu srcu — Bog in njegova cerkev.

Zato se nam vidi organizacija skautov za Slovence nepotrebna. Prav ima pisatelj članka »Skauti gredo . . .«, ko pravi, da ni pri nas za skaute nobena podlage in radi tega tudi ni pričakovati, da bi se razvil. Če bi se, bi k večjemu razrahljal disciplino orlovske in sokolske organizacije. Onim, ki so jim vezi discipline pretežke, ki pa žele športov in sploh organizacije bolj za zabavo kot za resno delo, h prav prišla organizacija skautov, bili bi pa tudi njena smrt.

Eno pa je priporočati: naj bi Orli še bolj gojili izlete, hribolaztvo in druge športe, prikladne zlasti za naše kmečke fante. Tudi strelski klubi naj bi se uresničili. J. P.—k.

Ljubljana, v Lattermannovem drevoredu

v lastni lopi od sobote 4. aprila do vštete torka po Veliki noči vsak dan od 3. pop. do 9 1/2 zvečer, ob praznikih od 10. dop. do 10. zvečer.

Živi!

EMILISA

dve sestri rojeni z združeno glavo.

Največji pojav sveta je

ASRA

ljubljenka žen in otrok. Ziva 16letna punčka. Najmanjše človeško bitje, ki tehta 7 kg in meri v visokosti 62 cm. Zadnji ostanek plemena ASTIC.

Vstopnina: I. prostor 50 vin., II. prostor 30 vinarjev. 1125

Vojaki in otroci plačajo polovico.

Oklic.

Dne 8., 9. in 10. aprila t. l. se bode prodajala zapuščina Josipa Klopčiča iz Moravč hiš. št. 32 in sicer prva dva dneva premično blago in zadnji dan nepremičnine.

Enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem in vrtom v kateri je znana stara gostilna leži v Moravčah pri farni cerkvi ob deželni cesti in je pripravna za vsako obrt.

Pojasnila daje notar na Brdu ali pa župan v Moravčah. 1080

Krapinske Toplice

zdravilo
proti
revmatizem
ischias

(Hrvatsko)

Pojasnila in
prospekte
daje direk-
cija zastoj.

Otvoritev nove manufakturne in konfekcijske trgovine.

Tvrđka J. V. Staré v Kranju

naznanja otvoritev svoje popolnoma na novo založene

**manufakturne in konfekcijske
trgovine**

v prostorih dosedanje trgovine gospoda J. Pfeiffer v Kranju št. 23 poleg dobro znane Jahačeve gostilne.

Ugoden nakup, zveza s prvovrstnimi tovarnami ter dolgoletno delovanje in izkušnje v tej stroki mi dajejo upanje, da vsem zahtevam volecenjenega občinstva v vsakem oziru vstrežem.

Ker se je dosedanja zaloga prejšnje trgovine razprodala, obstoji nova zaloga iz najnovejšega in najokusnejšega prav dobrega blaga vseh vrst tako, da lahko slavnemu občinstvu kar najbolje postrežem.

Priporočam se na obilen poset in bilježim z najodličnejšim spoštovanjem

1023

J. V. Staré prej J. Pfeiffer.

DOHODNINA

Določbe o dohodninskem davku
po zakonu o osebnih davkih in
po novi osebno-davčni noveli.

VALENTIN ŽUN,
c. kr. finančni tajnik na Dunaju.

Ta za vse sloje jednako porabna in potrebna knjiga je ravnokar izšla in podaja v poljudni obliki temeljit pouk novega dohodninskega zakona ter obsega za najrazličnejše slučaje prirejene praktične vzorce, ki so posebne važnosti in vrednosti. S pomočjo knjige bo vsak brez truda podal pravilno napoved za dohodnino ter uveljavil postavne odbitke.

Cena K 1'60, po pošti K 1'72.

Kat. Bukvarna

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje prof. Ivan Grafenauer. Izhaja četrtletno, posamezni zvezek stane samo 60 v. Zbirka prinaša pripovedne spise prvovrstnih slovenskih pripovednikov, namen je buditi veselje do dobrega berila in nas seznanjati z domačimi pisatelji, katerih najboljši spisi so poskriti po zbornikih, ki širši javnosti niso dostopni. Radi izredno nizke cene si to zbirko lahko vsakdo naroči. Izšla sta dva zvezka:

1. zvezek: Josip Ogrinec, **Vojnimir ali poganstvo in krst.** Povest iz časa pokrščevanja Slovencev. Cena 60 v.

2. zvezek: Fran Erjavčeve povesti: **Hudo brezdnó ali gozdarjev rejenc.** — **Ni vse zlato, kar se svetí.** — **Izgubljen mož.** — **Ena noč na kumu.** — **Mravlja.** Cena 60 v.

V tisku je: 3. zvezek: **Vesele povesti** Josip Jurčič, **Pravda med bratoma.** — **Jaklič,** **Za možem in v pustiv** je šla itd.

Nabiralniške „Slov. Straže“
pred vsakega, ki mu ljube-
zen do obmejnih bratov ni
samo prazna beseda!

Pater F. E. Leitner,
provincijal in zdravnik-voditelj v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu, je uporabljal tinkturo za želodec, lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, z dobrim uspehom pri prehlajenju želodca in črevesja, kakor tudi pri obolenju jeter. — Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna
G. Piccoli
Ljubljana.

Priporočamo hitre
drože (presgerm)
iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborno blago Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«. 159

Za krošnjarije, tržne prodajalce, razprodajalce in za vsako gospodinjstvo razpošiljam pri sistkanju lajno poškodovano

toaletno milo vsakomur **5 kg za 6-50 K**

(50-52 kosov), dišiče po vrtnicah, mandeljih, vijolicah, glicerinu, zeliščih, mošusu, lilijinem mleku itd. — Najfinjši parfumi v steklenicah po 2 K. Razpošilja po povzetju največje izvozna trdnica za toaletno milo FRANC HUMANN, Dunaj II., Aloisgasse 3/51. 953

Odda se mirni stranki lepo
stanovanje
obstoječe iz treh sob, kuhinje in pritliklin v III. nadstropju za majev-term'n. — Več se izve v Židovski ulici št. 1, I. n. 1118

Zahtevajte
različne vzorce za ženske in moške obleke iz
Prve gorenjske razpošiljalnice
Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko št. 152.

2 učenca
sprejme Anton Hrovat, m.zar, Smokuč pošta Zirovnica, Gorenjsko. 1140

Dober pes čuvaj
par let star se ugodno proda v Kamniku, vila Soss. Poizve se istotam ali v trgovini A. Sinković, Soss & Co., Ljubljana. 1130

VILA
s sadnim drevjem in vinogradom se ceno proda. Vpraša se Cigaletova ulica 1, pritličje. 1116

Novo! V Lattermannovem drevoredu. Novo!
Začetek dne 4. aprila. Edino te vrste!

Medved - drsalec - kolesar!

in mnogo drugih novih dresurnih točk, kot sloni, hijene, volkovi, kače, razni medvedi, opice, psi in noji. — Predstave vsak dan ob 4. in 8. uri zvečer. — Glavna predstava v Miche'jevem gledišču zveri — Lattermannov drevored. — Vse podrobnosti na letakih. K tem veleznanim predstavam najvljudneje vabi lastnik. 1145

Št. 2024/V. u.

Razglas

1132

o naznanitvi in klasifikaciji konj in o naznanitvi vozil.

A. Naznanitev in klasifikacija konj.

1. V zmislu § 4. zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, vrši se klasifikacija konj za mesto Ljubljana najbrže že meseca maja t. l.

2. V to svrhu se pozivljajo posestniki konj, da naznanijo mestnemu magistratu (vojaškemu uradu v „Mestnem domu“) v dobi od 8. do 15. aprila t. l. z naznanilnicami število in vrsto svojih konj, kakor tudi število k tem spadajočih oprem za tovorno živino. Tozadevne naznanilnice dobivajo se brezplačno v mestnem vojaškemu uradu v „Mestnem domu“.

3. Naznanitve so oproščeni:

- k dvorjanstvu Njegovega Veličanstva in udov cesarske rodovine spadajoči konji in opreme za tovorno živino;
- za osebno rabo vladajočega kneza Lichtensteinskega v majoratni hiši na Dunaju in v gradu v Lednici na Moravskem spadajoči konji in oprema za tovorno živino;
- za osebno rabo tistih oseb določeni konji in opreme za tovorno živino, ki uživajo v zmislu mednarodnega prava pravico eksteritorialnosti;
- plemenski in gospodarski konji dvornih kobilarnic;
- erarični konji in opreme za tovorno živino, dalje toliko konj aktivnih častnikov, kolikor so jih dolžni imeti za izvrševanje svoje službe.

4. Čas in kraj klasifikacije se naznani pozneje in posebej.

5. Konje iz vsakega mestnega okraja je ob istem času, in sicer ob določeni uri pripeljati na kraj klasifikacije.

6. Konje je pripeljati pred komisijo posamez in ob uzdi ter je pokazati tudi h konjem spadajoče opreme za tovorno živino.

7. Privedbe pred klasifikacijsko komisijo so poleg zgoraj pod a) do d) navedenih konj še oproščeni:

- toliko konj neaktivnih pripadnikov oborožene moči, kolikor so jih dolžni imeti v primeru mobilizacije;
- za prevažanje pošte neobhodno potrebni konji;
- za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica po deželi neobhodno potrebni konji, toda k večjemu po dva konja;
- za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebni konji;
- za plemenske namene v zasebnih kobilarnicah trajno rabljeni žrebci in kobile;
- licencirani zasebni žrebci;
- vsi edino in trajno za dirkalne namene gojeni konji;
- oni konji, ki delajo v rudnikih trajno pod zemljo;
- konji, ki se zaradi bolezni ali zaradi nevarnosti, da bi zatosili kužno bolezen, ne morejo ali ne smejo peljati iz hleva;
- oni konji, ki v letu klasifikacije še ne dopolnijo četrtega leta;
- hudo breje kobile in kobile z žrebci pri sescu za šesttedensko dobo sesanja;
- konji, ki imajo nastopno navedene hibe osnavljajoče očitno in trajno nerabnost za vsako vojno službo: srnje kopito, lupino (novo tvorbo kosti okoli členka) in raka na kopitu, ako imajo te hibe posledice, da konj vidno in trajno peša, nadalje slepost na obeh očesih, vrtoglavost in hudo naduho.

8. Vzroke oprostitev od privedbe je ob enem z naznanitvijo naznaniti in dokazati.

9. Normalne cene za slučaj vpoklica konj za nastopne vrste so:

- za jezdne konje 880 K,
- za vozne konje 1050 K,
- za tovorno živino 500 K.

B. Naznanitev vozil.

10. Posestniki vozil morajo v zmislu § 15. spočetka omenjenega zakona in v roku, ki je določen pod A, mestnemu magistratu (vojaškemu uradu v „Mestnem domu“) naznaniti število in vrsto svojih vozil za živinsko vprego, in sicer na isti način, kakor je določeno pod A, in če so ob enem tudi posestniki konj, z isto naznanilnico kakor konje.

11. Izjeme do naznanitve, v istem zmislu kakor je rečeno pod A a) do d), delajo tam navedeni vzroki, ki v slučaju sklica transportnih vozil obenem oproščajo vozila od prepustitve državi.

12. Od prepustitve so poleg tega oproščeni:

- toliko voz neaktivnih pripadnikov oborožene moči, kolikor so jih dolžni imeti v primeru mobilizacije;
- za prevažanje pošte neobhodno potrebni vozovi;
- za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica po deželi neobhodno potrebni vozovi, toda k večjemu po en voz; slednjič
- za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebni vozovi.

13. Vzroke za oprostitev vozil od prepustitve je ob enem z naznanitvijo naznaniti in dokazati.

14. Vojaški zastopniki v klasifikacijski komisiji so upravičeni pregledati tudi na domu naznanjena vozila, kakor tudi jezdno in vprežno opravilo in opremo za tovorno živino, ki jo imajo posestniki.

Za to pregledovanje določeni vojaški zastopniki se bodo izkazovali s posebnim pismenim pooblastilom.

15. Posestniki konj in vozil, ki opuste naznanitev konj, oprem tovrne živine in vozil, ali če ne pripeljejo konj pred klasifikacijsko komisijo ali ne pokažejo opreme za tovorno živino, se kaznujejo z globo do 200 K — v slučaju nelzterljivosti — z zaporom do največ enega meseca.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. marca 1914.

Bencin-motor

za 4 konjske sile, rabljen toda dobro ohranjen, dalje transmisije in jermena se po vgodni ceni proda v Sp. Šiški, Kolodvorska ulica št. 181 pri Ljubljani. 1094

V Tržiču na Gorenjskem se proda

hiša

št. 181 pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri lastniku Ignaciju Babič. 998

Prevzame se

trgovina

v najem, kjer bi uspevala tudi krojaška obrt z narejenimi oblekami, najraje v bližini Vipave. Ponudbe na upravnishču »Slovenca« pod številko 1109. (Znamka.)

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. postrežba sester križark). Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerno. V sanatoriju moderno kopalishču z vsemi zdravilnim pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Iz proste roke se proda

hiša

z nekaj zemljišča, ob okrajni cesti, blizu Ljubljane. Naslov pove uprava lista pod št. 1014. (Znamka.)

Hot učenc

v trgovino z mešanim blagom se sprejme takoj sin poštene rodbine z dežele, ki je dovršil vsaj 4 razrede ljudske šole. Kje, pove upravništvo lista pod št. 1097. (Znamka.)

dobroV najem se odda na več let, staroznana, ležeča idoča, ob državni cesti, blizu kolodvora,

gostilna

z vsemi pritliklinami. — Natančno se poizve v gostilni gospoda župana v Domžalah. 1034

Na izbiro pošilja tudi na deželo krasne
BLUZE krila, kostume, domače obleke, moderci, perilo in vsako modno blago.
Zelo solidna tvrdka **M. Kristofič-Bučar**
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša. 2730
Neprekosljiva v otroških oblekah in krstni opravi.

Orožje in kolesa
na obroke. Posamni deli najceneje. Ilustrovani koniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev Opčno ob drž. žel. 2124, Češko. 3347

SAMOTOK

bel in rdeč, pravi grozdni sok. Posebno dobro vino za bolnike. M. Žerjav, Streliška ulica 32. Berta Sevar, Jakobski trg. 700

Strojarija

v najboljšem stanju s parnim in električnim obratom, posebno ugoden kraj, neposredno ob železniški postaji, kjer se dobi dokaj čresla in surovih kož, dalje mnogo dela proti plači, se odda pod ugodnimi pogoji v najem ali pa proda. Pisma na upravo »Slovenca« pod št. 937.

Najcenejši nakup

otročkih vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terzije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. 767

NUISOL

od Bergmann & Co., Tešin ob Labi je in ostane slejkoprej nedosežen v presenečenem barvanju las in brade. Dobi se v svetli, rujavi in črni barvi steklenica po kron 250 v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. 744

Idrijske novice.

Znano je, da mora cestni odbor vsako leto svoje račune razpoložiti. Ker so občinski uradi za to najpripravnější, se tudi računi pri županstvih na ogled postavijo. To se je tudi v Idriji leto za letom zgodilo. Tudi letos je cestni odbor poslal račune mestnemu uradu, a ta se je razpoložiti uprl in zahteval tudi priloge, ne samo gole račune od cest. odbora. V mestni občini bi namreč radi kontrolirali delo »klerikalnega« cest. odbora. Cestni odbor se je pritožil na deželni odbor, ki je odločil to, kar predpisi zahtevajo, da se računi brez priloge razpoložijo. Noben cesten urad ne bo dal važnih priloge iz rok, da bi jih po tujih sobah premetavali ali pa celo slednji izgubili, kar se je ravno svoječasno pri naši mestni občini tudi res zgodilo. Znanemu dopisniku pa ta odlok ni dal miru in pisal je, kakor da morajo taki računi imeti tudi priloge. On hoče več vedeti, kakor deželni odbor. Doslovno je prepisal odlok deželnega odbora in pristavlja, da bi odlok bil vreden uvaževanja juristov. To pa to! Mi bi le to pristavili, da naj liberalci le sami sebe kontrolirajo. Če bi se mi dali nadzorovati od ljudi, katerim smo nešteto nedostatkov dokazali, bi obtoženec sodnika sodil! — Kinematograf se je naselil v Idriji. A pri prvih dveh predstavah je povzel tudi par točk, nad katerima so se odrasli ljudje zgedovali. Ples »tango« se je drugod zadostno obsodil, ni treba ga v našem mestu upeljavati. Solskim otrokom se je zato že obisk prepovedal. Tudi odrasli bodo počasi izostali. Ako sedaj še mladino vleče, ne bode trajalo dolgo časa in tudi ta se bode sčasoma naveščala. In podjetje bo zamrlo radi prepričile vstopnine. Idrija ni Ljubljana ali Dunaj, naši ljudje imajo še nekaj sramežljivega čuta, pa ne bodo take umazanosti plačevali. Tedaj omislite si dostojne slike, ali se bode delalo na to, da se taka prireditvev sploh prepove.

Književnosti.

* »Čas« (1914 VIII. letnik, zvezek 2.) Sedanji zvezek te naše katoliške znanstvene revije ima sledečo vsebino: Domovinsko varstvo. (Dr. Jos. Mantuani) Vera in javno življenje. (Franc Terseglav.) Veliki pomor XX. stoletja. (Dr. Lambert Ehrlich.) Pisma iz Bleiweisove dobe. (Peter Butkovič.) O bistvu življenja. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Obzornik: Verstvo in kultura: Notranji boji. (A. U.) Avtobiografija »popravnoslavljenege« Slovenca. (Dr. T.) Sociologija: H. Pesch S. I., Lehrbuch der Nationalökonomie. (Dr. A. Ušeničnik.) Pedagogika: Uspehi koedukacije. (Dr. Fr. Ušeničnik.) Zgodovina: Pregarjanje prvih kristjanov in rimsko pravo. (Prof. dr. Zorè.) Heortologija. (Dr. Fr. Ušeničnik.) Umetnost: Goethe. (A. R.) Tango. (A. R.) Mlada Breda. (P. Perko.) Literarna pratika za 1914. leto. (A. Res.) Glasnik »Leonove družbe«. Listnica uredništva. — »Čas izhaja kot dvomesečnik. Naročnina 7 K, za dijake 4 K. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letnino. Naročnina se pošilja na »Leonovo družbo« ali »Čas« v Ljubljani.

Naravna

BILINSKA
KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

Ovratnike za prečastito
duhovščino

prporoča Josipina Podkrajšek
Ljubljana, Čevljarska ulica šte. 2
— Naročila po pošti se izvrše točno. — 1537

Najboljši celki nakupni vir!

Ceno postojno perje.

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2 K 40 v.; prima polbelega 2 K 80 v.; belega 4 K; belega puhastega 5 K 10 v.; 1 kg večletnega snežnobelega, puljenega 6 K 40 v.; 8 K; puha sivega 6 K; 7 K; belega, tinega 10 K; najtinejši sprui puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko. 2552

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega ali rumenega nankinga, ena pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 8 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 2 K 50 v., 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70 v., 17 K 80 v., 21 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm šir 4 K 50 v., 5 K 20 v., 5 K 70 v., spodnja pernica iz močnega črtastega grada, 180 cm dolga, 116 cm šir 12 K 50 v., 14 K 80 v. Razpošilja se po povzetju, od 1 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo sv. vrno denar. Natančni cen gratis in trunko S. BENISCH, DESENICE št. 818 (Čaško).

Izboljšajte promet

v svoji gostilni z izvršnim cenanim
- plzenskim pivom -
iz Češke delniške pivovarne v Českih
Budevicah. Največja čisto slovanska
pivovarna. Zaloga v Ljubljani: V. H.
ROHRMANN. Zaloge v Zagrebu,
Trstu, Pulju, Zadru i. t. d.

Okusite

tisto pivo v slovanskem
Grandhotelu „Balkan“ Trst,
via della Caserma in v slovanskem
hotelu Lacroma
na Gradu. 3453

Modni salon

Stuchly - Maschke

Popravila. Ljubljana, Židovska ulica št. 3. Žalni klobuki.

Priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah. — Cene brez konkurence. 1102

Dobro blago se samo hvali!

G. F. JURÁSEK vglasevalec glasovirjev in trgovec glasbil

Ljubljana, Poljanska cesta šte. 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, planin, harmonijev, gosli, kitar, tamburic, ceter, harmonik itd. Najboljše strune „WEIGHOLD“ in druge, ter vsa potrebščina glasbil. Jamčim pismeno 10 let. Zavod za vglasevanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglasujem v »Glasbeni Matici«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. — Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, kateri instrumente samo pokvarijo. — Edini samostojni strokovnjak za vglasevanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tvrdka G. F. JURASEK.

! Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

10% popusta dam na nizke cene mojega cenika, ako naročite pri meni svoje potrebščine koles, pnevmatike in pritklin pred 15. aprilom. Naročite torej takoj, kar rabite za svoje kolo! Pošljite takoj vse v popravilo, emajliranje in poniklanje. Zahtevatve veliki cenik 1914 zastoj in franko!

Največja in najstarejša razpošiljalnica za kolesa in šivalne stroje.

A. Weissberg, tovarniška zaloga, Dunaj II. Un'ere Donaustrasse 23/S. — Dopisuje se slovensko.

P. n.

Telefon šte. 283.

Podpisani naznanjam, da imam letos v zalogi razni stavbni material. Posebno opozarjam, da imam večjo zalogo

cevi iz kamenine

iz najboljše tvornice Hruschauer, kakor tudi cementne cevi v različnih dimenzijah, cementne in samotne plošče, storo, ter razne vrste izolacijskih tvarin.

Pri naročilih zadostuje, da se mi za kamene cevi navede višina nadstropij, oziroma hiše, pri vlažnih stenah in raznih izolacijah množina kvadratnih metrov stene, za tlak obris prostora itd.

Vsa strokovna navodila in proračuni za naročnike brezplačno.

Velepospovanjem

Stavbna tvrdka Ivan Ogrin, Ljubljana

Gruberjevo nabrežje šte. 8.

960

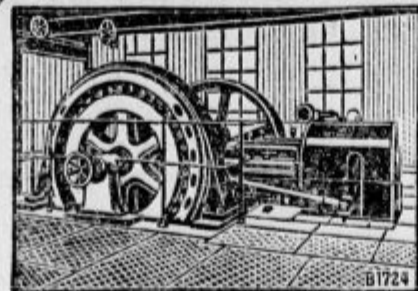
Ignacij Žargi „Pri nizki ceni“
Ljubljana Sv. Petra cesta šte. 5.

Največja izbira za šivilje in krojače, zadnje novosti razne različne lišpa kot: čipk, riša, vstavkov, vezenin (šlingerije) najmodernejše svile, dalje največja izbira krav, srajc, ovratnikov, nogavic, rokavic, predpasnikov, modercev itd. itd.

978

Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Letna produkcija čes 2000 Lokomobil.

LANZOVE vročeparne Lokomobile z naravnost vezano Dynamom.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Naslov za brzojavice: LANZFILIALE DUNAJ.

Pisarna: DUNAJ VIII. Laudongasse 9. Telefon 18861 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba.

zmožnost do 1000 PS.

Največji prihranek.

Obisk inženirja in ponudbe brezplačno.

Manufakturna trgovina

Jos. Petkosič

„pri Valvazorju“

Stari trg št. 4 Ljubljana Stari trg št. 4

Zaloga, sukna, volnenega in raznega perilnega blaga, tkanine, cvilha, brisalk, prtov, servetov, preprog, zastorov, garnitur, svilnatih in volnenih šerp in raznih robcev itd.

„Pri Valvazorju“

Zaloga perila, čepic; obuvala, nogavice, rokavice, srajce, jopice, hlače.

Novosti modernih

bluz, spodnjih kril, predpasnikov. Našitki, gube, trakovi, čipke, svila, baržun, stezniki, kravate, hlačniki, torbice, mila, dišave, krtače.

Dežniki in palice.

Splošne porabe za krojače in šivilje.

Najnižje cene.

751

Velika noč 1914!

Franko vsaka poštna postaja pošljamo po povzetju:

1 poštni zavitek pristnega medu . za K 9.—
1 „ „ 1^a čajnega masla . „ 15:80
1 „ „ 1^a emend. sira . . . „ 11.—
1 „ „ dobrega sira . . . „ 8.—
1 „ „ konsumnega sira „ „ 7.—

vse po 4 1/2 kg netto. Naročite še danes pri „Mlekarski Zvezi“ v Ljubljani. — Javno skladišče.

Pomladne novosti
v izgotovljenih oblekah

priporoča tvrdka 1107

MAČEK & K^o.

Franca Jožefa cesta št. 3

LJUBLJANA.

Sprejemajo se naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železn.

Solidna postrežba. - Najnižje cene.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobije najceneje v specialni trgovini

A. & E. Škaberné

Mestni trg 10

Solidna postrežba

Velika izbira

Izšel je z novostmi in najnižjimi cenami nov lepi 966

cenik s koledarjem.

Kdor kaj želi kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN, Ljubljana

Prešernova ulica številka 1.

„SALVATOR“

gumijevi podpetniki

**Nedosežni po elastičnosti
lahkosti
trpežnosti**

863

Glavna zaloga: ANT. KRISPER, Ljubljana

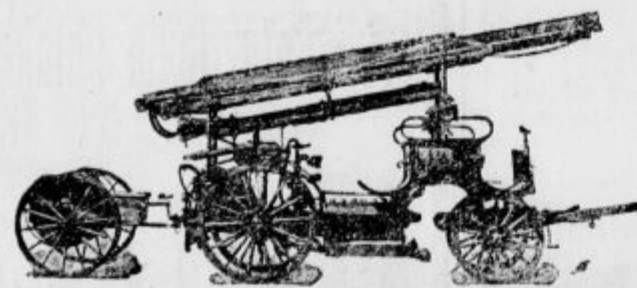
Bencinmotorne turbinske brizgalnice „Marka Linc“

na kontingentu od nas prvi izumljeni izdelek. — Patent v vseh državah. — Moderni izdelek. — Lahka teža. — V treh velikostih.

Pet različnih izdelnih načinov za vse krajevne razmere.

Konrad Rosenbauer & Kneitschel, Linc ob Donavi.

Dalje tvrdka Konrad ROSENBAUER priporoča svoje najboljše izdelke dvo- in štirikolesnih voznih brizgalnic. Patentirano „Koebe“-brizgalnico - snemalko, katero eden gasilec naloži in razloži (izključljivi patent tvrdke). Dalje vse ostale gasilske predmete, opreme in rekvizite. Lestve, vozičke za cevi in moštvo, izvrstne nepremočljive cevi. Vse vrste znamenj, čepice, čelade, krasne sekirice in elegantne pasove najnovejših izdelkov. Priporočilne liste posedujemo od vseh strani. Do sedaj nad 45 bencinmotornih brizgalnic v delu in prometu. Sigurno delovanje brez vsake posebne izkušnje. Vozne brizgalnice najboljše vrste, lahke za vožnjo in delo. Pohvalna in zahvalna pisma na razpolago. — Plačilni pogoji po dogovoru na odprte račune; menic in dolžnih pisem ne zahtevamo. Obračajte se za nasvete in naročila samo na Vašega rojaka in domačina, kateri zastopa vrlo solidno rešeno, kulantno in v vsakem oziru postrežljivo tvrdko. — Priporoča se vsem znancem in prijateljem večletni strokovnjak in zastopnik

Fran Samsa

Zagreb

Gunduličeva ulica številka 21.

3422

„Croatia“ Zavarovalna zadruga v Zagrebu

Edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena 1884.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Štajersko v Ljubljani, pri tvrdki Kmet & Komp., Marije Terezije c. 8

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogel Marovske in Preradovičeve ulice. Telefon št. 165.
Podružnica v Trstu, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. Telef. št. 2594

Ta zadruga sprejme po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

I. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenske rente. 3450

II. Proti škodi po požaru.

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopij, tovaren).
2. Zavarovanje premicnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.).
3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.).

III. Zavarovanje sickenih šlp.

Zadružno imetje vseh oddelkov znaša K 3.013.352'66
Od tega temeljna glavnice K 800.000'—
Dohodek letne premije s pristožbinami K 1.486.297'56
zpisane odškodnine od ustanovitve zavoda K 5.624.162'96

Sposobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

A. Hauptmann^a nasledniki **A. ZANKL sinovi** Ljubljana.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev

priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

priporoča:

vse vrste: firnežev, čopičev, lakov

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonji

213

Ceniki zastonji

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev **J. Rozman, Kranj**

- I. **Denarni promet:** Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.
- II. **Informacijske zadeve:** Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. **Izterjevanje terjatev:** Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic. 264
- IV. **Promet z nepremičninami in podjetji:** Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. **Tehnično-kommercijske zadeve:** Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. Instalacije. Načrti in proračuni.
- VI. **Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah.** Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Izvršitev oprem za neveste

Ustanovljeno leta 1870.

PERILO

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka
ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform, zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA

Perilo po meri se najhitreje izvrši
Istotam prva kranjska
pralnica in likalnica
perila za gospode Motorni obrat

Na skrbneje varovanje perila. Najnovejši stroji.
Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Znano najpoštenejša postrežba.

Posteljno perje, puh, kapok

Dr. Gustav Jägerovo volneno perilo Tetra-perilo

Kopalno perilo Dr. Lahmanovo zdravstveno perilo

Slovensko gledališče.

Borštnik se je za letos poslovil kot Fara v Pragovi »Aleluji« od nas. Igra je stara nekako četrt stoletja in spada v literarno tradicijo francoske piéce de mœurs (Sittenstück). Predno je nastopila moderna svojo zmagovalno pot po svetu, se je razvilo virtuostvo raznih igralcev-velikanov, ki je zopet rodilo igre z eno ali dvema efektnima vlogama, ki so z ozirom na umetniško vrednost brezpomembne, z ozirom na tehniko pa sprajno rafinirane in efektne. Od Dumasa do Scribeja, od Sardoua do Philippa, od Prage do Rovette, od Lindaua do Arronga so vse igre enake in naj se imenujejo »Dama s kamelijami« ali pa »Aleluja«. Sijajna tehnika, scene afaire med očetom in sinom ali zetom, zakonolomstva, poseganje otrok v igro, dvoboj, trpeča žena, rezoner, ki je trobilo pisateljstvo, fin salonski dialog, ki pa gre skrbno s pota vsaki globji psihologiji in ki ostane samo na površju, razburjanje živcev obenem pa tudi solzava jokavost — to so tipični atributi piéce de mœurs, ki pri posameznih igrah niso niti bogvekakoli variirani. Gledališče je živelo in živi še ob njih, umetnost pa nima z njimi opravka, k večjemu rutina in virtuoznost. Igrala se je igra pri nas prav čedno, seveda je nadkriljeval Fara - Borštnik s svojo umetnostjo daleko cel ensemble. Vrhunec doživljanja na odru je kreiral v tretjem dejanju, ko ima veliko sceno s hčerjo Evo, ko jo pahne srdit na zofo. Pri tem prizoru zastaja kri in groza nas je silnega naturalizma. V prizorih s svojo ženo je Borštnik vplival z nekako umerjenostjo, ki ni nikdar prešla v afekturovosti, dasi je vseskozi balansirana na ostrini trdosti. Prav velik je v prizorih z vitezom, kjer se ni poznalo igre, ampak videlo le življenje. — Hipne prehode in izravnave med notranjostjo ubite duše in zunanega Alelujevanja je pogodil Borštnik bodisi eruptivno, bodisi lahko prehajalno vsikdar tako, da smo njemu verjeli, četudi igri pisatelja nismo mogli. In to je višek umetnosti, da slabo reč ženjalnost interpretira krije in ustvarja verjetno. — Trampuš-Ivan je gostoval. Začetnik je še in učenec Ottove šole. Zanj ni merilo dovršenost, ampak talent poizkusa. Vloga je karakterni, bolj nema, kot govoreča, Trampuš pa je ljubimec. In da jo je kljub naštetim premisam začetništva in napačne zasede rešil tudi z absolutno umetniškega stališča sodeč povoljno, kaže njegov talent. Postavo ima čedno, kretanje naravne, organ simpatičen, izvzemši malo govorilno hibo, temperameta dovolj, inteligence nemalo — torej vsekako homo novus, ki vzbuja nade. — Bukšekova-Eliza je bila prav čedna Borštnikova partnerica. Okusna v toaleti, diskretna v igri, v mimiki izrazita, mi je res prav ugajala in morda se ne motim, če trdim, da je bila to njena najboljša dosedanja vloga. — Prav ugajala mi je. — Juvanova-Eva je bila slaba v igri in nemogoča v obleki. Pa saj ta Eva, prebrisana in obenem naivka s tragičnimi akcenti je bila po mojem napačno zasedena, saj to so partije za Winterovo. — Srečen večer je imel Conte-Skrbinšek. Bil je naraven, imel izborna masko in celo v nemi igri (I. dejanje) znal izsesati iz svoje vloge vse, kar je življenja v nji. — Svoj resnerski part je odigral vseskoz vredno in dostojno partnerju Fare — Danilo, Grom, Peček in Povhe so imeli »pse«, a storili so iz njih kaj čedne kreacije. — Režija je prav vestno funkcionirala, samo zavese so bile kričee, tri različne, bijoče se barve. Če so dobili novo opravilo v sobi, naj bi gledali tudi na zavese. — Gledališče je bilo razprodano, Borštnika so sedemkrat klicali pred rampo in mu dali dva venca in krasno električno razsvetljeno stojalo za cvetke. — Razporeženje v publiko je bilo prav dobro kljub slabo zakurjeni hiši.

A. R.

Zobna krema

KALODONT
Ustna voda

Pisalni stroj

prodam popolnoma nov za samo K 160
Vprašanja se pošilja pošto ležeče.
Ljubljana pod št. 2222. 1136

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turško

A. & E. Skabernè,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoji od leta 1883.

Jedno nizke cene!

ALFONZ BREZNIK

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica
KLAVIRJEV IN HARMONIJEV

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

EDINI ZALOŽNIK dvornih in komornih tvornic: **B&Sendorfer, Hüzl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Slingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubinger & Gloss, Hofmann in Hofberg** (amerik. harmoniji). 1033

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemina najnižja. Zamena najugodnejša. Ugaševanje ter popravila strokovno in cenno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega »pofelna« pri kričeeh, ki se držejo govornosti o »dobrem blagu«, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovane in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj I., Falckestrasse 1.

Specialiteta K 20.—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJI ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goiserski čevlji za turiste,
higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12.50

2938 (52)

Cena: 16.50

Za pomlad in poletje

priporoča tvrdka

GRICAR & MEJAČ
LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti
v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastoj in franko.

905

CYCLES

KINTA
K.C.L.

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v teku
in trpežnosti.

Blagovolite si jih
ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamerik & Ko.
špecialna trgovina s kolesi, avtomobili,
motorji in posameznimi deli.
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana
Dunajska cesta št. 9-12.

Vermuth-

vino najboljše kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka: 180

Br. Novakovič, vinska
trgovina v Ljubljani.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1914.

Kupon 3.10 metr. dolg, za
kompletno moško obleko { 1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
(suknjo, hlače, telovnik) zadostno, stane le { 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za površnike, turistske obleke, svileni kamgarni in blago za damsko obleke, pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 433

Dež. lekarna pri 'Mariji Pomagaj'
M. LEUSTER

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K., večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepi deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3228

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, kateri se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

CRIKVENICA

pri Reki ob Jadranskem morju.

Edino morsko kopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje štrlečo obale z najfinejšim peskom po tleh.
Natančni prospekti in pojasnila pri zdravilski komisiji.

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

925

Eldorado za slabotne otroke!

Samo 5 dni z brzoparniki francoske družbe !!

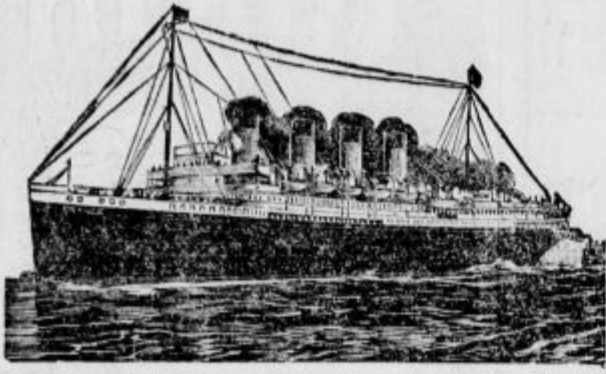
Najkrajša
vožnja iz

Havre v New York

odhod iz Ljubljane vsak torek.

Vožnja iz **HAURE V KANADO** vsaki mesec enkrat.

Veljavne vozne liste za vse razrede in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino dobiš edino pri 1929

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena po-
tovalna pisarna v

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice nasproti
gostilne pri „Figovcu“.

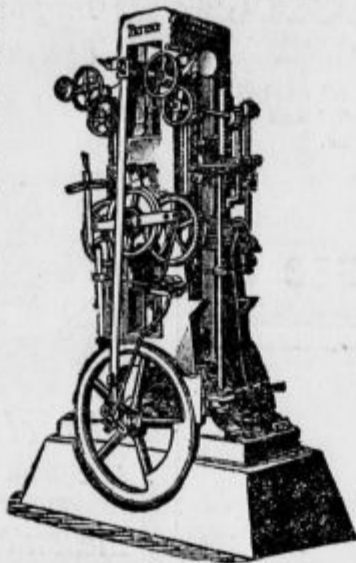
Izdaja vozne listke po vseh že-
leznicah za prirejanje zabavnih
in romarskih vlakov. Vsa
pojasnila istotam brezplačno.

**Polno-jarmeniki za žage
in stroji za obdelovanje
lesa** vseh vrst, posebno
patentovani **brzo-jarme-
nik, jarmenik - cepilnik,
venecijan. jarmenik,** eno-
stavni in dvojni.

**Stroji za mizarje, ko-
larje, strugarje, sodarje,
tesarje itd.**

Vsakovrstni stroji za
izdelovanje **pohištev** iz
upognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa.
Stroji za izdelovanje les-
ne volne.

Vodne turbine največ
porabnih stopinj.

Precizijski regulatorji.
Patent prilažen.

**Stroji za izdelovanje
cement. sodov. Moderne
transmisije.**

Prevzema **popolno o-
premo tovarn** za celo-
kupno **lesno industrijo.**

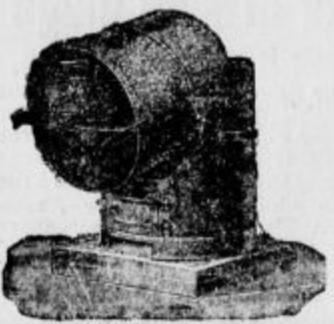
Najboljša priporočila
mного velikih in manjših
obratov v tu- in inozemlju.

Tačasno v delu: **tur-
binska naprava za prvo
kranj. dež. elektrarno. 2
turbini po 1600 konj. sil.**

Tovarna za stroje G. TONNIES, Ljubljana. R.
Dunajska cesta št. 35. — Ustanovljeno 1847.

ŠTEFAN NAGY

Irgovina z železnino
Ljubljana.

priporoča svojo izbrano zalogo

brzoparnikov za krmo, sesalk za
gnojnico, vodnih sesalk, kovanja za
stavbinsko stroko, orodja vseh vrst,
kopalnih banj, železnega pohišva,
vrtnih miz in stolov, štedilnikov,
kakor tudi vseh predmetov, spa-
dajočih v to stroko. Najnižje cene!

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Vzajemno podporno društvo

..... v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

5%

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanjim vlagateljem so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 K. Deležnikov je bilo koncem leta 1912 2906 z 18167 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 7.085.130 K.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stolni kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Dr. Ferdo Čekal, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Jože Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; Luka Smolnikar, kurat; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; dr. Ivan Zajc, zdravnik in deželni odbornik v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

IVAN JAK in SIN, Ljubljana

Dunajska cesta 15.

Dunajska cesta 15.

Kolesa

iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria,

3301 **Waffenrad.**

Sivalni

stroji

in stroji za pletenje.

: Adlerjevi pisalni stroji :

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena 1. 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno. **Ceniki zastoj in franko.**

Franc Kos Ljubljana,
Sodna ulica.

Podpirajte domačo
industrijo!
Stare nogovice se
ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno.

Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 118

Ali ste že pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika?

Brizgalnice, cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. SMEKAL, ZAGREB

katera tvrdka se zdaj glasi: **Središnja prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih, telovadnega orodja in avtomobilov d. s. o. j.**

Praga-Smichov.

R. A. Smekal.

V. I. Stratilek.

V. K. Smakal.

Opozorjamo, da razpošiljajo v zadnjem času različne nemške tvrdke po svojih zastopnikih na gasilna društva svoje **neemške cenike** in ponujajo svoje blago.

Največja in
najstarejša **tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov**

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, **Vogel Marijin trg — Sv. Petra cesta.** Delniški kapital in rezerve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja